

The Print at Home

Sephardic Haggadah

Basic Sephardic text of the Haggadah and translation of the Maggid section to help everyone stay on the same page for the entire experience. Caution: Those following along with Ashkenazi alternatives might not see the scallions coming.

Contents

Kadesh	3	Barech, Birkat	
Urhatz	5	Hamazon	35
Karpas	5	Hallel	39
Yachatz.....	6	Nirtzah	44
Maggid	6		
Rohtzah.....	33		
Motzi Matza.....	33		
Marror	33		
Korech.....	34		
Shulchan Orech	34		
Tzafun	35		

Adapted from Sefaria.org

Download at <https://www.yutorah.org/lectures/lecture.cfm/922955>

Kadesh

קִדְשׁ

מוזגין לו כוס ראשון ומקדש עליו.

We pour the first cup and recite Kiddush over it.

כל אחד מבני הבית יקח כוסו בידו ויעמוד, והמקדש יקבל את הכוס בשתי ידיו משתי ידיו של אדם אחר, ואחר כך יאחזנו רק בימין ויקדש ויכוין להוציא את השומעים ידי חובתם וגם הם יכוננו לצאת ידי חובה.

Every person in the household should stand up holding his cup in his right hand. The one reciting Kiddush should have in mind to fulfill everyone else's obligation of reciting Kiddush, and they in turn have in mind to fulfill their obligation.

אם חל בשבת אומר שלום עליכם, אשת חיל, ואתקינו סעדתא ומדלג אזמר בשבחין. ואחר כך אומרים:

If Pesach falls on Shabbat one should say Shalom Aleichem, Eshet Hayil, Atkenu Se'udatah, then skip Azamer Bishvahin and continues.

מִזְמֹר לְדָוִד יְהוָה רָעִי לֹא אֶחָסֵר: בְּנֵאֻת דָּשָׂא יִרְבִּיצְנִי עַל-מִי
מִנְחֹת יְנַהֲלֵנִי: נִפְשִׁי יִשׁוּבֵב יְנַחֲנִי בְּמַעְגְלֵי-צֹדֵק לְמַעַן שְׁמוֹ: גַּם
כִּי-אֵלֶךְ בְּגֵיא צִלְמֹת לֹא-אִירָא רָע כִּי-אֲתָה עִמָּדִי שְׁבִטָה
וּמִשְׁעֲנִתְךָ הֵמָּה יְנַחֲמֵנִי: תַּעֲרֶךְ לְפָנַי שְׁלֹחַן נֹגֵד צִרְרֵי דַשְׁנָה
בְּשִׁמְן רֵאשִׁי כּוֹסֵי רוּיָה: אֶךְ טוֹב וְחֹסֵד יִרְדְּפוּנִי כָּל-יְמֵי חַיֵּי
וְשִׁבְתִּי בְּבֵית-יְהוָה לְאֶרֶךְ יָמִים:

יוֹם הַשְּׁשִׁי: וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל-צָבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מְלֶאכֶתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבַּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְכַל-

מִלֹּאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ
כִּי בּוֹ שָׁבַת מְכֻל־מִלֹּאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

אם חל יום טוב בחול מתחילים מכאן:

If Pesach falls out in a weekday, one starts from here:

אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם:

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מַעֲדֵי יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

סְבִרֵי מָרְנָן וְעוֹנִים לְחַיִּים

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל־עַם
וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל־לְשׁוֹן. וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וְתַתֵּן לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
בְּאַהֲבָה. (בשבת שַׁבָּתוֹת לַמְנוּחָה ו) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה. חֲגִים
וְזִמְנִים לְשִׂשׁוֹן. אֵת (בשבת יוֹם הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה וְאֵת) יוֹם חֵג הַמִּצּוֹת
הַזֶּה. וְאֵת יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. זְמַן חֲרוּתְנוּ. בְּאַהֲבָה מִקְרָא
קֹדֶשׁ זָכָר לִיְצִיאַת מִצְרַיִם. כִּי בָנוּ בְּחִרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּל־
הָעַמִּים. (בשבת וְשַׁבָּתוֹת ו) מוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ (בשבת בְּאַהֲבָה
וּבְרִצּוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשִׂשׁוֹן הַנְּחֻלְתָּנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. מִקְדֵּשׁ
(בשבת הַשְּׁבִיעִי ו) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמִנִּים:

במוצאי שבת מוסיפים:

On Saturday night one says

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחֹל.
וּבֵין אֹר לְחֹשֶׁךְ. וּבֵין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים. וּבֵין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשִׁשִּׁת
יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קֹדֶשׁ שַׁבָּת לְקֹדֶשׁ יוֹם טוֹב הַבְּדִלְתָּ. וְאֵת יוֹם
הַשְּׁבִיעִי מִשִּׁשִּׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה הַקֹּדֶשׁ וְהַבְּדִלְתָּ. וְהַקֹּדֶשׁ אֵת
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּקֹדֶשְׁתָּךְ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ
לְקֹדֶשׁ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שֶׁהַחַיִּינוּ וְקִיָּמְנוּ וְהִגִּיעָנוּ
לְזִמְנֵי הַזֶּה:
וּישתו בהסבה.

We drink the cup of wine while leaning on the left side.

Urhatz

וּרְחַץ

יטול ידיו בשביל טבול הכרפס ולא יברך על נטילת ידיים כי כל דבר שטבולו באחד משבעה משקין צריך נטילה ואשרי הנזהר ליטול ידיו לטיבול משקה בכל השנה.

One should wash their hands before eating Karpas without a blessing.

Karpas

כַּרְפָּס

יקח כרפס פחות מכזית כדי שלא יתחייב בברכה אחרונה ויטבל אותו במי המלח ויברך ויכוין לפטור בברכה זו גם אכילת מרור.

One should take less than a Kazayit of Karpas and dip it into saltwater. One should bless on the Karpas and have in mind that this blessing should cover the Maror.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה:

ויאכל אותו בלי הסבה ויזהר להשאיר מהכרפס כדי שיהיה סוד הקערה שלם עד אכילת מצה ומרור.

Eat a small portion of Karpas without leaning and make sure some is left in the seder plate.

Yachatz

יַחַץ

יקח מצה האמצעית ויחלקנה לשני חלקים חלק אחד גדול כצורת "ו" ויצניענו לאפיקומן וחלק השני קטן כצורת "ד" יניחנו בין שתי המצות.

One takes the middle Matza and breaks it into two pieces representing a Vav and a Dalet. The Vav should be bigger and is hidden for the Afikoman. The Dalet is placed back on the Seder plate between the other Matzot.

Maggid

מַגִּיד

אומרים ההגדה בשמחה ובקול רם והיא ספור יציאת מצרים שהיא מצות עשה מן התורה.

We say the Haggadah aloud and joyously. This is the story of the Jews leaving Egypt which reciting it is a biblical mitzvah.

Ha Lachma Anya

מגביהין את הקערה ואומרים שלש פעמים:

Raise the Seder Plate and recite three times:

הָא לַחְמָא עֲנִיא. דִּי אֶכְלוּ אַבְהָתָנָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם. כָּל דְּכַפִּין יִיתִי וַיְכוּל. כָּל דְּצָרִיךְ יִיתִי וַיִּפְסַח. הַשְּׁתָּא הָכָא. לְשָׁנָה הַבְּאָה בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל. הַשְּׁתָּא הָכָא עַבְדִּי. לְשָׁנָה הַבְּאָה בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל בְּנֵי חוּרִין:

This is the bread of destitution that our ancestors ate in the land of Egypt. Anyone who is famished should come and eat, anyone who is in need should come and partake of the Pesach sacrifice. Now we are here, next year we will be in

the land of Israel; this year we are slaves, next year we will be free people.

Mah Nishtanah, The Four Questions

מוזגים כוס שני ומסלקים את הקערה כאלו כבר אכלו כדי שיראו התינוקות וישאלו:

We pour the second cup and remove the Seder plate as if we are done with the Seder, so the children will wonder and ask:

מה נִשְׁתַּנָּה הַלַּיְלָה הַזֶּה. מִכָּל הַלַּיְלוֹת: שֶׁבְּכָל-הַלַּיְלוֹת אֵין אֲנַחְנוּ מְטַבְּלִין אֶפִּילוֹ פַּעַם אַחַת. וְהַלַּיְלָה הַזֶּה שְׁתֵּי פַּעַמִּים: שֶׁבְּכָל-הַלַּיְלוֹת אֲנַחְנוּ אוֹכְלִין חֵמֶץ אוֹ מֶצָה. וְהַלַּיְלָה הַזֶּה כָּלוּ מֶצָה: שֶׁבְּכָל-הַלַּיְלוֹת אֲנַחְנוּ אוֹכְלִין שְׂאֵר יֵרֻקוֹת. וְהַלַּיְלָה הַזֶּה מְרוֹר: שֶׁבְּכָל-הַלַּיְלוֹת אֲנַחְנוּ אוֹכְלִין וְשׁוֹתִין בֵּין יוֹשְׁבֵין וּבֵין מְסֻבִּין. וְהַלַּיְלָה הַזֶּה כָּלְנוּ מְסֻבִּין:

What differentiates this night from all [other] nights? On all [other] nights, we don't dip [our food], even one time; tonight [we dip it] twice. On all [other] nights we eat chamets and matsa; this night, only matsa? On all [other] nights we eat other vegetables; tonight (only) marror. On [all] other nights, we eat either sitting or reclining; tonight we all recline.

Avadim Hayinu, We Were Slaves

מחזירים הקערה למקומה על השולחן ואומר ההגדה, ותהיה המצה מגולה בשעת אמירת ההגדה. ורק בעת שאוחז הכוס בידו יכסנה.

We return the Seder plate to its place on the table and continue with the Haggadah. The Matza should remain uncovered throughout Maggid, but, as a rule, whenever one holds the cup, cover the Matza.

עבדים היינו לפַרְעָה בְּמִצְרַיִם. וַיּוֹצִיאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם. בְּיַד חֲזָקָה. וּבְזְרוּעַ נְטוּיָה. וְאֵלּוּ לֹא הוֹצִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם עַד יוֹן אֲנַחְנוּ וּבְנֵינוּ וּבְנֵי בְנֵינוּ. מִשְׁעָבָדִים הָיִינוּ לַפַּרְעֹה בְּמִצְרַיִם. וְאִפְלוּ כָלֵנוּ חֲכָמִים. כָּלֵנוּ נְבוֹנִים. כָּלֵנוּ יוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה. מַצּוּהָ עָלֵינוּ לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם. וְכָל-הַמְרַבֵּה לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם הָרִי זֶה מִשְׁבַּח:

We were slaves to Pharaoh in the land of Egypt. And the Lord, our God, took us out from there with a strong hand and an outstretched forearm. And if the Holy One, blessed be He, had not taken our ancestors from Egypt, behold we and our children and our children's children would [all] be enslaved to Pharaoh in Egypt. And even if we were all sages, all discerning, all elders, all knowledgeable about the Torah, it would be a commandment upon us to tell the story of the exodus from Egypt. And anyone who adds [and spends extra time] in telling the story of the exodus from Egypt, behold he is praiseworthy.

Story of the Five Rabbis

מַעֲשֵׂה בְּרַבֵּי אֱלִיעֶזֶר. וְרַבֵּי יְהוֹשֻׁעַ. וְרַבֵּי אֶלְעָזָר בֶּן-עֲזַרְיָה. וְרַבֵּי עֲקִיבָא. וְרַבֵּי טַרְפוֹן. שֶׁהָיוּ מְסַבִּין בְּבֵנֵי בְּרַק. וְהָיוּ מְסַפְּרִים בִּיצִיאַת מִצְרַיִם כָּל-אוֹתוֹ הַלַּיְלָה. עַד שֶׁבָּאוּ תַלְמִידֵיהֶם וְאָמְרוּ לָהֶם. רַבּוֹתֵינוּ הִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית:

It happened once [on Pesach] that Rabbi Eliezer, Rabbi Yehoshua, Rabbi Elazar ben Azariah, Rabbi Akiva and Rabbi Tarfon were reclining in Bnei Brak and were telling the story of the exodus from Egypt that whole night, until their students came and said to them, "The time of [reciting] the morning Shema has arrived".

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן-עֲזַרְיָהּ. הֲרִי אֲנִי כְּבֶן שִׁבְעִים שָׁנָה וְלֹא זָכִיתִי שֶׁתֵּאמַר יְצִיאַת מִצְרַיִם בַּלַּיְלוֹת. עַד שֶׁדִּרְשָׁה בֶן זֹמָא שְׁנֵאמַר. לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת-יּוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. יְמֵי חַיֶּיךָ. הַיָּמִים. כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. הַלַּיְלוֹת. וְחֻכְמַיִם אֹמְרִים. יְמֵי חַיֶּיךָ. הָעוֹלָם הַזֶּה. כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. לְהֵבִיא לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ:

Rabbi Elazar ben Azariah said, "Behold I am like a man of seventy years and I have not merited [to understand why] the exodus from Egypt should be said at night until Ben Zoma explicated it, as it is stated (Deuteronomy 16:3), 'In order that you remember the day of your going out from the land of Egypt all the days of your life;' 'the days of your life' [indicates that the remembrance be invoked during] the days, 'all the days of your life' [indicates that the remembrance be invoked also during] the nights." But the Sages say, "'the days of your life' [indicates that the remembrance be invoked in] this world, 'all the days of your life' [indicates that the remembrance be invoked also in] the next world".

Baruch HaMakom, The Four Sons

בְּרוּךְ הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא. בְּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. בְּרוּךְ הוּא. כִּנְגֵד אַרְבָּעָה בָּנִים דִּבְרָה תּוֹרָה. אֶחָד חָכָם. וְאֶחָד רָשָׁע. וְאֶחָד תָּם. וְאֶחָד שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ לְשַׁאֵל:

Blessed is the Place [of all], Blessed is He; Blessed is the One who Gave the Torah to His people Israel, Blessed is He. Corresponding to four sons did the Torah speak; one [who is] wise, one [who is] evil, one who is innocent and one who doesn't know to ask.

חָכָם מָה הוּא אוֹמֵר. מִנְּהָ הָעֲדוּת וְהַחֲקִים וְהַמְשָׁפְטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם. אֵף אֶתָּה אֲמֹר לוֹ כְּהַלְכוֹת הַפֶּסַח. אֵין מִפְּטִירֵין אַחַר הַפֶּסַח אֲפִיקוּמָן:

What does the wise [son] say? "What are these testimonies, statutes and judgments that the Lord our God commanded you?" (Deuteronomy 6:20)" And accordingly you will say to him, as per the laws of the Pesach sacrifice, "We may not eat an afikoman [a dessert or other foods eaten after the meal] after [we are finished eating] the Pesach sacrifice. (Mishnah Pesachim 10:8)"

רָשָׁע מָה הוּא אוֹמֵר. מִנְּהָ הָעֲבֻדָּה הַזֹּאת לָכֶם. לָכֶם וְלֹא לוֹ. וּלְפִי שְׁהוֹצִיא אֶת-עַצְמוֹ מִן הַכָּלָל. כָּפַר בְּעֶקֶר. אֵף אֶתָּה הִקְהָה אֶת-שָׁנָיו וְאֲמֹר לוֹ. בְּעִבּוֹר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם. לִי וְלֹא לוֹ. וְאֵלּוּ הֵיךָ שֵׁם לֹא הֵיךָ נִגְאָל:

What does the evil [son] say? "What is this worship to you?" (Exodus 12:26)" 'To you' and not 'to him.' And since he excluded himself from the collective, he denied a principle [of the Jewish faith]. And accordingly, you will blunt his teeth and say to him, "For the sake of this, did the Lord do [this] for me in my going out of Egypt' (Exodus 13:8)." 'For me' and not 'for him.' If he had been there, he would not have been saved.

תָּם מָה הוּא אוֹמֵר. מִנְּהָ זֹאת. וְאֲמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים:

What does the innocent [son] say? "What is this?" (Exodus 13:14)" And you will say to him, "With the

strength of [His] hand did the Lord take us out from Egypt, from the house of slaves' (Exodus 13:14)".

וְשִׂאֵינוּ יוֹדֵעַ לְשַׁאֵל. אֶת פֶּתַח לוֹ. שְׂנַאֲמַר. וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בְּיוֹם
הַהוּא לֵאמֹר. בְּעֵבֹר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְצֵאתִי מִמִּצְרַיִם:

And [regarding] the one who doesn't know to ask, you will open [the conversation] for him. As it is stated (Exodus 13:8), "And you will speak to your son on that day saying, for the sake of this, did the Lord do [this] for me in my going out of Egypt".

Yachol Me'rosh Chodesh, The Time for This Mitzvah

יָכוֹל מֵרֵאשׁ חֹדֶשׁ. תִּלְמֹד לֹמַר בְּיוֹם הַהוּא. אֵי בְּיוֹם הַהוּא.
יָכוֹל מִבְּעוֹד יוֹם. תִּלְמֹד לֹמַר בְּעֵבֹר זֶה. בְּעֵבֹר זֶה לֹא אָמַרְתִּי
אֶלָּא בְּשָׁעָה שְׂמִצָּה וּמְרוֹר מִנְחִים לְפָנֶיךָ:

It could be from Rosh Chodesh [that one would have to discuss the Exodus. However] we learn [otherwise, since] it is stated, "on that day." If it is [written] "on that day," it could be from while it is still day [before the night of the fifteenth of Nissan. However] we learn [otherwise, since] it is stated, "for the sake of this." I didn't say 'for the sake of this' except [that it be observed] when [this] matsa and maror are resting in front of you [meaning, on the night of the fifteenth].

In the Beginning, Our Fathers Were Idol Worshipers, From Terach to Covenant

מִתְחִלָּה עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ. וְעַכְשָׁיו קָרְבָנוּ הַמְּקוֹם
לְעִבְדָתוֹ. שְׂנַאֲמַר. וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל-כָּל-הָעָם כֹּה-אָמַר יְהוָה

אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַנָּהָר יֵשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם תֵּרַח אָבִי
אֲבֹרָהֶם וְאָבִי נַחֹר וַיַּעֲבֹדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים:

From the beginning, our ancestors were idol worshippers. And now, the Place [of all] has brought us close to His worship, as it is stated (Yehoshua 24:2-4), "Yehoshua said to the whole people, so said the Lord, God of Israel, 'over the river did your ancestors dwell from always, Terach the father of Avraham and the father of Nachor, and they worshiped other gods".

וָאָקַח אֶת־אֲבִיכֶם אֶת־אֲבֹרָהֶם מֵעֵבֶר הַנָּהָר וְאוֹלָךְ אוֹתוֹ בְּכָל־
אֶרֶץ כְּנָעַן וְאָרַב [וְאַרְבֵּה] אֶת־זֶרְעוֹ וְאֶתְנִלּוֹ אֶת־יִצְחָק: וְאֶתְנִי
לְיִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־עֵשָׂו וְאֶתְנִי לְעֵשָׂו אֶת־הָר שְׁעִיר לְרִשְׁתָּהּ
אוֹתוֹ וַיַּעֲקֹב וּבְנָיו יָרְדוּ מִצְרָיִם:

And I took your father, Avraham from over the river and I made him walk in all the land of Canaan and I increased his seed and I gave him Yitschak. And I gave to Yitschak, Ya'akov and Esav, and I gave to Esav, Mount Seir [in order that he] inherit it; and Yaakov and his sons went down to Egypt".

בְּרוּךְ שׁוֹמֵר הַבְּטָחָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל. בְּרוּךְ הוּא. שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
חֲשַׁב אֶת־הַקֶּץ. לַעֲשׂוֹת כְּמָה שֶׁאָמַר לְאֲבֹרָהֶם אָבִינוּ בְּבְרִית בֵּין
הַבְּתָרִים. שֶׁנֶּאֱמַר. וַיֹּאמֶר לְאֲבָרָם יָדַע תִּדְעַ כִּי־גֵר יִהְיֶה זֶרְעֲךָ
בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וַעֲבָדוּם וַעֲנִי אִתָּם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה: וְגַם אֶת־
הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנִכִי וְאַחֲרֵי־כֵן יֵצְאוּ בְּרַכְשׁ גָּדוֹל:

Blessed is the One who keeps his promise to Israel, blessed be He; since the Holy One, blessed be He, calculated the end [of the exile,] to do as He said to Avraham, our father,

in the Covenant between the Pieces, as it is stated (Bereshit 15:13-14), "And He said to Avram, 'you should surely know that your seed will be a stranger in a land that is not theirs, and they will enslave them and afflict them four hundred years. And also that nation for which they shall toil will I judge, and afterwards they will will go out with much property'".

יכסה את המצות ויאחז את הכוס בידו הימנית ויאמר:

Cover the Matzot, hold the cup of wine in the right hand, and say:

וְהִיא שְׁעֵמֶדָה לְאַבוֹתֵינוּ וְלָנוּ. שְׁלֵא אֶחָד בְּלִבָּד עָמַד עָלֵינוּ
לְכַלּוֹתֵינוּ. אֶלֶּא שְׁבָכֶל-דּוֹר וְדוֹר עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵינוּ.
וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְצִילֵנוּ מִיָּדָם:

And it is this [covenant] that has stood for our ancestors and for us, since it is not [only] one [person or nation] that has stood [against] us to destroy us, but rather in each generation, they stand [against] us to destroy us, but the Holy One, blessed be He, rescues us from their hand.

Deriving the Miracles from Verses in the Torah

יניח הכוס על השלחן, ויגלה המצות עד לפיכך.

We put down the cup and uncover the Matza until "Lefichach".

צֵא וְלִמַּד מֵהַ בְּקֵשׁ לֶבֶן הָאֲרָמִי לַעֲשׂוֹת לְיַעֲקֹב אָבִינוּ. שְׁפָרְעָה
לֹא גָזַר אֶלֶּא עַל הַזֹּכְרִים. וְלֶבֶן בְּקֵשׁ לַעֲקוֹר אֶת הַכֹּל. שְׁנֹאמֵר.
"אֲרָמִי אֲבִד אָבִי וַיִּרַד מִצְרַיִמָּה וַיִּגַּר שָׁם
בְּמַתֵּי מַעֲט וַיְהִי-שָׁם לְגוֹי גָדוֹל עֲצוּם וְרָב:"

Go out and learn what what Lavan the Aramean sought to do to Ya'akov, our father; since Pharaoh only decreed [the death sentence] on the males but Lavan sought to uproot the whole [people]. As it is stated (Deuteronomy 26:5), "An Aramean was destroying my father and he went down to Egypt, and he resided there with a small number and he became there a nation, great, powerful and numerous".

Now, we go phrase by phrase and derive the Midrashic interpretations of the verse regarding the miracles God did for us in Egypt

1. וַיֵּרֶד מִצְרַיִם. אָנוּס עַל פִּי הַדְּבוּר:

"And he went down to Egypt" - helpless on account of the word [in which God told Avraham that his descendants would have to go into exile].

2. וַיֵּגֶר שָׂם. מִלְמַד שְׁלֵא יֵרֵד לְהַשְׁתַּקֵּעַ אֶלָּא לְגוּר שָׂם. שְׁנֵאמַר. וַיֵּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה לְגוּר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן כִּי־אֵין מְרֻעָה לְצֹאן אֲשֶׁר לְעַבְדֶּיךָ כִּי־כִבֵּד הָרָעַב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְעַתָּה יִשְׁבוּ־נָא עַבְדֶּיךָ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן:

"And he resided there" - [this] teaches that Ya'akov, our father, didn't go down to settle in Egypt, but rather [only] to reside there, as it is stated (Genesis 47:4), "And they said to Pharaoh, to reside in the land have we come, since there is not enough pasture for your servant's flocks, since the famine is heavy in the land of Canaan, and now please grant that your servants should dwell in the land of Goshen".

3. **בְּמַתִּי מִעֵט. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. בְּשִׁבְעִים נַפְשׁ יָרְדוּ אֲבוֹתֶיךָ מִצְרַיִם וְעַתָּה שְׂמֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כְּכּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרַב:**

"As a small number" - as it is stated (Deuteronomy 10:22), "With seventy souls did your ancestors come down to Egypt, and now the Lord your God has made you as numerous as the stars of the sky".

4. **וַיְהִי שָׁם לְגוֹי גָדוֹל. מִלְּמַד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מְצִיּוּנִים שָׁם:**

"And he became there a nation" - [this] teaches that Israel [became] distinguishable there.

5. **לְגוֹי גָדוֹל עָצוּם. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבוּ וַיַּעֲצְמוּ בְּמֵאדָּ מְאֹד וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ אֹתָם:**

"Great, powerful" - as it is stated (Shemot 1:7), "And the children of Israel multiplied and swarmed and grew numerous and strong, most exceedingly and the land became full of them".

6. **וַרְבֵּ. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. רַבְּבָה כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נִתְתִּיךָ וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי וַתִּבְאֵי בְּעֵדֵי עֲדִיּוֹת שָׂדִים נִכְנֹו וַיִּשְׁעֶרְךָ צִמּוֹחַ וְאֵת עֵרְם וְעֵרִיָּה: וְאֶעֱבֹר עָלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ מִתְבוֹסֶסֶת בְּדַמֶּיךָ וְאֶמַר לָךְ בְּדַמֶּיךָ חִלִּי וְאֶמַר לָךְ בְּדַמֶּיךָ חִי:**

"And numerous" - as it is stated (Yechezkel 16:7), "I have given you to be numerous as the vegetation of the field, and you increased and grew and became highly ornamented, your breasts were set and your hair grew, but you were naked and barren;" "And I passed over you and I saw you wallowing in your blood, and I said to you, you shall live

in your blood, and I said to you, you shall live in your blood" (Yechezkel 16:6).

**וַיַּרְעוּ אֶתְנוּ הַמִּצְרַיִם וַיַּעֲנוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ
עֲבָדָה קָשָׁה:**

7. **וַיַּרְעוּ אֶתְנוּ הַמִּצְרַיִם. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. הָבָה נִתְחַכְמָה לּוֹ פֶּן-
יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי-תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסַף גַּם-הוּא עַל-שִׁנְאֵינוּ
וְנִלְחַם-בָּנוּ וְעָלָה מִן-הָאָרֶץ:**

"And the Egyptians did bad to us and afflicted us and put upon us hard work" (Devarim 26:6). "And the Egyptians did bad to us" - as it is stated (Shemot 1:10), "Let us be wise towards him, lest he multiply and it will be that when war is called, he too will join with our enemies and fight against us and go up from the land".

8. **וַיַּעֲנוּנוּ. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וַיִּשְׂימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עַנּוֹתוֹ
בְּסִבְלָתָם וַיִּבְּנוּ עָרֵי מִסְכָּנוֹת לְפִרְעֹה אֶת-פִּתּוֹם וְאֶת-רַעַמְסֵס:**

"And afflicted us" - as it is stated (Shemot 1:11); "And they placed upon him leaders over the work-tax in order to afflict them with their burdens, and they built storage cities, Pitom and Ra'amses".

9. **וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבָדָה קָשָׁה. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וַיַּעֲבְדוּ מִצְרַיִם אֶת-
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרָה:**

"And put upon us hard work" - as it is stated (Shemot 1:11), "And they enslaved the children of Israel with breaking work".

וּנְצַעֲק אֶל-יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְהוָה
אֶת-קִלְנוֹ וַיִּרְא אֶת-עֲנִינּוֹ וְאֶת-עַמְלָנוּ וְאֶת-
לַחֲצוֹנוֹ:

"And we cried out to the Lord, the God of our ancestors, and the Lord heard our voice, and He saw our affliction, and our toil and our duress" (Devarim 26:7).

10. וּנְצַעֲק אֶל-יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וַיְהִי בַיָּמִים
הַרְבֵּימָה הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל מִן-
הָעֵבֶדָה וַיִּזְעָקוּ וַתַּעַל שׁוֹעַתָם אֶל-הָאֱלֹהִים מִן-הָעֵבֶדָה:

"And we cried out to the Lord, the God of our ancestors" - as it is stated (Shemot 2:23); "And it was in those great days that the king of Egypt died and the Children of Israel sighed from the work and yelled out, and their supplication went up to God from the work".

11. וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת קִלְנוֹ. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת-
נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת-בְּרִיתוֹ אֶת-אֲבָרָהָם אֶת-יִצְחָק
וְאֶת-יַעֲקֹב:

"And the Lord heard our voice" - as it is stated (Shemot 2:24); "And God heard their groans and God remembered his covenant with Avraham and with Yitschak and with Ya'akov".

12. וַיִּרְא אֶת עֲנִינּוֹ. זוֹ פְּרִישׁוֹת דֶּרֶךְ אֶרֶץ. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וַיִּרְא
אֱלֹהִים אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּדַע אֱלֹהִים:

"And He saw our affliction" - this [refers to] the separation from the way of the world, as it is stated (Shemot 2:25); "And God saw the Children of Israel and God knew".

13. וְאֵת עַמְלָנוּ. אֱלוֹ הַבְּנִים. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וַיַּצֵּוּ פְרַעֲהַ לְכָל-עַמּוֹ
לְאֹמֶר כָּל-הַבֶּן הַיְלֹוֹד הַיְאֻרָּה תִשְׁלִיכֶהוּ וְכָל-הַבַּת תַּחְיִיב:

"And our toil" - this [refers to the killing of the] sons, as it is stated (Shemot 1:24); "Every boy that is born, throw him into the Nile and every girl you shall keep alive".

14. וְאֵת לְחַצְנוֹ. זֶה הַדְּחָק. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וְגַם-רָאִיתִי אֶת-הַלְחָץ
אֲשֶׁר מִצְרַיִם לְחַצִּים אֹתָם:

"And our duress" - this [refers to] the pressure, as it is stated (Shemot 3:9); "And I also saw the duress that the Egyptians are applying on them".

וַיּוֹצֵאֲנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֹרֶעַ
נְטוּיָה וּבְמִרְאָ גָדֹל וּבְאִתּוֹת וּבְמִפְתִּים:

"And the Lord took us out of Egypt with a strong hand and with an outstretched forearm and with great awe and with signs and with wonders" (Devarim 26:8).

15. וַיּוֹצֵאֲנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם. לֹא עַל יְדֵי מַלְאָךְ. וְלֹא עַל יְדֵי שְׂרָף.
וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ. אֲלֵא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוּדוֹ וּבַעֲצָמוֹ.
שֶׁנֶּאֱמַר. וַעֲבַרְתִּי בְּאֶרֶץ-מִצְרַיִם בְּלַיְלָה הַזֶּה וְהִפִּיתִי כָל-בְּכוֹרֵי
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מָאֲדָם וְעַד-בְּהֵמָה וּבְכָל-אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֲעַשֶׂה
שְׁפָטִים אֲנִי יְהוָה:

"And the Lord took us out of Egypt" - not through an angel and not through a seraph and not through a messenger, but

[directly by] the Holy One, blessed be He, Himself, as it is stated (Shemot 12:12); "And I will pass through the land of Egypt on that night and I will smite every firstborn in the land of Egypt, from men to animals; and with all the gods of Egypt, I will make judgements, I am the Lord".

16. וְעִבְרֹתַי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם. אֲנִי וְלֹא מַלְאָךְ. וְהִכִּיתִי כָל־בְּכוֹר. אֲנִי וְלֹא שָׂרָף. וּבְכָל־אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים. אֲנִי וְלֹא שְׁלִיחַ. אֲנִי יְהוָה. אֲנִי הוּא וְלֹא אַחֵר:

"And I will pass through the land of Egypt" - I and not an angel. "And I will smite every firstborn" - I and not a seraph. "And with all the gods of Egypt, I will make judgements" - I and not a messenger. "I am the Lord" - I am He and there is no other.

(אָמְרוּ רַבּוֹתֵנוּ זְכוּרֵנוּם לְבִרְכָה. כְּשִׁירַד הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרַיִם בְּמִצְרַיִם. יָרְדוּ עִמּוֹ תְּשַׁעַת אֱלֹפִים רַבּוֹת. מֵהֶם מַלְאָכֵי אֵשׁ. וּמֵהֶם מַלְאָכֵי בָרָד. וּמֵהֶם מַלְאָכֵי זֵיעַ. וּמֵהֶם מַלְאָכֵי רֵתַת. וּמֵהֶם מַלְאָכֵי חִלְחָלָה. וְרֵתַת וְחִלְחָלָה אוֹחוֹזוֹת לְמִי שֶׁהוּא רוֹאֶה אוֹתָם. אָמְרוּ לְפָנָיו רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם. וְהֵלֵא מֶלֶךְ בְּשֵׁר וְדָם כְּשֶׁהוּא יוֹרֵד לְמַלְחָמָה שָׂרְיוֹ וְעַבְדָּיו מְקִיפִין בְּכַבּוּדוֹ. וְאַתָּה מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דִּין עֲלֵינוּ. שְׂאֲנַחֲנוּ עַבְדֶּיךָ. וְהֵם בְּנֵי בְרִיתְךָ. גֵּרֵד וְנַעֲשֶׂה עִמָּם מַלְחָמָה. אָמַר לָהֶם. אֵין דַּעֲתִי מִתְקַרְרַת עַד שֶׁאַרְדֵּי אֲנִי בַּעֲצָמַי. אֲנִי בְּכַבּוּדִי. אֲנִי בְּגִדּוֹלְתִי. אֲנִי בְּקִדּוֹשְׁתִּי. אֲנִי יְהוָה אֲנִי הוּא וְלֹא אַחֵר:)

17. בְּיַד חֲזָקָה. זֶה הַדְּבָר. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. הִנֵּה יַד־יְהוָה הוֹלֵה הַמִּקְנֶה אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בְּסוּסִים בְּחֻמְרִים בְּגַמְלִים בְּבָקָר וּבְצֹאן דָּבָר כְּבֵד מְאֹד:

"With a strong hand" - this [refers to] the pestilence, as it is stated (Shemot 9:3); "Behold the hand of the Lord is upon your herds that are in the field, upon the horses, upon the

donkeys, upon the camels, upon the cattle and upon the flocks, [there will be] a very heavy pestilence".

18. **וּבִזְרוּעַ נְטוּיָהּ. זֶה הַחֶרֶב. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וַחֲרַבְוּ שְׁלוֹפָהּ בְּיָדוֹ
נְטוּיָהּ עַל־יְרוּשָׁלַם:**

"And with an outstretched forearm" - this [refers to] the sword, as it is stated (Divrei HaYamim I 21:16); "And his sword was drawn in his hand, leaning over Jerusalem:

19. **וּבִמְרָא גָדֵל. זֶה גְלוּי שְׁכִינָהּ. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. אִן הִנְסָה אֱלֹהִים
לְבוֹא לְקַחַת לּוֹ גּוֹי מִקְרִיב גּוֹי בְּמִסַּת בְּאֶתֶת וּבְמוֹפְתִים
וּבְמַלְחָמָה וּבְיָד חֲזָקָה וּבִזְרוּעַ נְטוּיָהּ וּבְמוֹרָאִים גְּדֹלִים כְּכֹל
אֲשֶׁר־עָשָׂה לְכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ:**

"And with great awe" - this [refers to the revelation of] the Divine Presence, as it is stated (Devarim 4:34); Or did God try to take for Himself a nation from within a nation with enigmas, with signs and with wonders and with war and with a strong hand and with an outstretched forearm and with great and awesome acts, like all that the Lord, your God, did for you in Egypt in front of your eyes"?

20. **וּבְאֵתוֹת. זֶה הַמַּטֵּה. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וְאֶת־הַמַּטֵּה הַזֶּה תִּקַּח
בְּיָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־בּוֹ אֶת־הָאֵתוֹת:**

"And with signs" - this [refers to] the staff, as it is stated (Shemot 4:17); "And this staff you shall take in your hand, that with it you will perform signs".

21. **וּבְמִפְתִּים. זֶה הַדָּם. כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. וְנָתַתִּי מוֹפְתִים בְּשָׂמַיִם
וּבְאָרֶץ**

"And with wonders" - this [refers to] the blood, as it is stated (Joel 3:3); "And I will place my wonders in the skies and in the earth:

The Ten Plagues

יקח בידו כוס יין. וישפוך בכלי שלש פעמים כשיאמר דם ואש ותימרות עשן וכן באומרו עשר מכות ישפוך עשר פעמים בכל מכה ישפוך מעט וכן דצ"ך עד"ש באח"ב סך הכל ט"ז פעמים.

Take a cup of wine and pour three times, once for each of the following three words, and then once per each of the ten plagues and their acronyms. Dispose of the wine afterwards.

דָּם וְאֵשׁ וְתִמְרוֹת עֶשֶׂן:

"blood and fire and pillars of smoke".

דָּבָר אַחֵר. בְּיַד חֲזָקָה שְׂתִים. וּבְזְרוּעַ נְטוּיָה שְׂתִים. וּבְמָרָא גָדֹל שְׂתִים. וּבְאַתּוֹת שְׂתִים. וּבְמִפְתִּים שְׂתִים:

Another [explanation]: "With a strong hand" [corresponds to] two [plagues]; "and with an outstretched forearm" [corresponds to] two [plagues]; "and with great awe" [corresponds to] two [plagues]; "and with signs" [corresponds to] two [plagues]; "and with wonders" [corresponds to] two [plagues].

אֵלוּ עֶשֶׂר מִכּוֹת שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִיִּים בְּמִצְרַיִם. וְאֵלוּ הֵן:

These are [the] ten plagues that the Holy One, blessed be He, brought on the Egyptians in Egypt and they are:

1. דָּם. Blood

2. צְפַרְדֵּי. Frogs

3. כְּנִים . Lice
4. עָרוֹב . Wild Animals
5. דָּבָר . Pestilence
6. שְׁחִין . Boils
7. בָּרָד . Hail
8. אֲרָבָה . Locusts
9. חֹשֶׁךְ . Darkness
10. מַכַּת בְּכוֹרוֹת . Slaying of First Born

רַבִּי יְהוּדָה הָיָה נוֹתֵן בָּהֶם סְמָנִים: דִּצ"ה. עַד"ש. בְּאֲח"ב:

Rabbi Yehuda was accustomed to giving [the plagues] mnemonics: Detsakh [the Hebrew initials of the first three plagues], Adash [the Hebrew initials of the second three plagues], Beachav [the Hebrew initials of the last four plagues].

רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר. מִנֵּיִן אַתָּה אוֹמֵר שְׁלָקוּ הַמִּצְרִיִּים בְּמִצְרַיִם עֶשֶׂר מַכּוֹת. וְעַל הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים מַכּוֹת. בְּמִצְרַיִם מָה הוּא אוֹמֵר. וַיֹּאמְרוּ הַחֲרֻטְמִים אֶל־פְּרַעֲהַ אֲצַבֵּעַ אֱלֹהִים הוּא. וְעַל הַיָּם מָה הוּא אוֹמֵר. וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּירָאוּ הָעַם אֶת־יְהוָה וַיֹּאמִינוּ בִּיהוָה וּבַמֶּשֶׁה עַבְדּוֹ: כִּמְהָ לָקוּ בְּאֲצַבַּע. עֶשֶׂר מַכּוֹת. אָמור מַעֲתָה בְּמִצְרַיִם לָקוּ עֶשֶׂר מַכּוֹת. וְעַל הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים מַכּוֹת:

Rabbi Yose Hagelili says, "From where can you [derive] that the Egyptians were struck with ten plagues in Egypt and struck with fifty plagues at the Sea? In Egypt, what does it state? 'Then the magicians said unto Pharaoh: 'This

is the finger of God' (Exodus 8:15). And at the Sea, what does it state? 'And Israel saw the Lord's great hand that he used upon the Egyptians, and the people feared the Lord; and they believed in the Lord, and in Moshe, His servant' (Shemot 14:31). How many were they struck with with the finger? Ten plagues. You can say from here that in Egypt, they were struck with ten plagues and at the Sea, they were struck with fifty plagues".

רבי אליעזר אומר. מנין שכל-מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצריים במצרים היתה של ארבע מכות. שנאמר. ישלח-בם חרון אפו עברה וזעם וצרה משלחת מלאכי רעים. עברה אחת. וזעם שתיים. וצרה שלש. משלחת מלאכי רעים ארבע. אמור מעתה במצרים לקו ארבעים מכות. ועל הים לקו מאתיים מכות:

Rabbi Eliezer says, "From where [can you derive] that every plague that the Holy One, blessed be He, brought upon the Egyptians in Egypt was [composed] of four plagues? As it is stated (Tehillim 78:49): 'He sent upon them the fierceness of His anger, wrath, and fury, and trouble, a sending of messengers of evil.' 'Wrath' [corresponds to] one; 'and fury' [brings it to] two; 'and trouble' [brings it to] three; 'a sending of messengers of evil' [brings it to] four. You can say from here that in Egypt, they were struck with forty plagues and at the Sea, they were struck with two hundred plagues".

רבי עקיבא אומר. מנין שכל-מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצריים במצרים היתה של חמש מכות. שנאמר. ישלח-בם חרון אפו עברה וזעם וצרה משלחת מלאכי רעים. חרון אפו אחת. עברה שתיים. וזעם שלש. וצרה ארבע. משלחת

מִלְאֲכֵי רָעִים חָמֵשׁ. אָמֹר מֵעַתָּה בְּמִצְרַיִם לָקָו חֲמֻשִׁים מִכּוֹת.
וְעַל הַיָּם לָקָו מֵאֲתָיִם וְחֲמֻשִׁים מִכּוֹת:

Rabbi Akiva says, says, "From where [can you derive] that every plague that the Holy One, blessed be He, brought upon the Egyptians in Egypt was [composed] of five plagues? As it is stated (Tehillim 78:49): 'He sent upon them the fierceness of His anger, wrath, and fury, and trouble, a sending of messengers of evil.' 'The fierceness of His anger' [corresponds to] one; 'wrath' [brings it to] two; 'and fury' [brings it to] three; 'and trouble' [brings it to] four; 'a sending of messengers of evil' [brings it to] five. You can say from here that in Egypt, they were struck with fifty plagues and at the Sea, they were struck with two hundred and fifty plagues".

Dayenu!

Persians have the custom of whipping one another with scallions during Dayenu to reenact the beatings of the Jewish slaves by the Egyptians and to keep everyone attentive thus far.¹

כֹּל אֶחָד מִן הַמְּסֻבִּים מַגְדוֹל עַד קָטָן לּוֹקְחִים בְּצֵל יְרוּק וּמְצַלִּיף בְּעַדִּינּוֹת
זֶה אֵת זֶה.

כַּמָּה מַעֲלֹת טוֹבוֹת לְמָקוֹם עָלִינוּ:

How many degrees of good did God upon us!

אֱלֹהֵינוּ הוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם. וְלֹא עָשָׂה בָּהֶם שְׂפָטִים דִּינּוּ:

¹ If one cannot make direct contact due to social distancing, it has yet to be determined if he can fulfill his obligation by throwing the scallions a distance of 4 cubits (6-8 feet).

If He had taken us out of Egypt and not made judgements on them; [it would have been] enough for us.

אלו עֲשָׂה בָהֶם שְׁפָטִים. וְלֹא עֲשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם דִּינּוֹ:

If He had made judgments on them and had not made [them] on their gods; [it would have been] enough for us.

אלו עֲשָׂה בְּאֱלֹהֵיהֶם. וְלֹא הָרַג בְּכוֹרֵיהֶם דִּינּוֹ:

If He had made [them] on their gods and had not killed their firstborn; [it would have been] enough for us.

אלו הָרַג בְּכוֹרֵיהֶם. וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת-מְמוֹנָם דִּינּוֹ:

If He had killed their firstborn and had not given us their money; [it would have been] enough for us.

(וּמִנֵּינִן שֶׁנָּתַן לָנוּ אֶת-מְמוֹנָם. שֶׁנֶּאֱמַר. וַיִּנְצְלוּ אֶת-מִצְרַיִם. עֲשָׂאוּהָ כְּמִצּוּלָה שְׂאִין בָּהּ דְּגִים. דְּבָר אַחַר עֲשָׂאוּהָ כְּמִצּוּדָה שְׂאִין בָּהּ דָּגָן. לָמָּה מְחַבֵּב הַכְּתוּב אֶת בּוֹת הַיָּם יוֹתֵר מִבוֹת מִצְרַיִם. אֵלֶּא מָה שֶׁהִידָה בְּבֵתֵים נָטְלוּ בְּמִצְרַיִם. וּמָה שֶׁהִידָה בְּבֵתֵי תִשׁוּרָאוֹת נָטְלוּ עַל הַיָּם. וְכֵן הוּא אוֹמֵר כִּנְפֵי יוֹנָה נִחְפָּה בְּכֶסֶף. זוֹ בּוֹת מִצְרַיִם. וְאַבְרוֹחִיָּה בִּירְקָרֶק חֲרוּץ. זוֹ בּוֹת הַיָּם. וְתַרְבִּיל וְתַגְדֵּי וְתַבְּאֵי. זוֹ בּוֹת מִצְרַיִם. בְּעֵדֵי עֲדִיִּים. זוֹ בּוֹת הַיָּם. תּוֹרֵי זָהָב נֶעֱשֶׂה-לָּהּ. זוֹ בּוֹת מִצְרַיִם. עִם נִקְדוֹת הַכֶּסֶף. זוֹ בּוֹת הַיָּם):

אלו נָתַן לָנוּ אֶת-מְמוֹנָם. וְלֹא קָרַע לָנוּ אֶת-הַיָּם דִּינּוֹ:

If He had given us their money and had not split the Sea for us; [it would have been] enough for us.

אלו קָרַע לָנוּ אֶת-הַיָּם. וְלֹא הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחָרְבָה דִּינּוֹ:

If He had split the Sea for us and had not taken us through it on dry land; [it would have been] enough for us.

אלו הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בְּחָרְבָה. וְלֹא שָׁקַע צְרִינוֹ בְּתוֹכוֹ דִּינּוֹ:

If He had taken us through it on dry land and had not pushed down our enemies in [the Sea]; [it would have been] enough for us.

אלו שקע צרינו בתוכו. ולא ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה
דינו:

If He had pushed down our enemies in [the Sea] and had not supplied our needs in the wilderness for forty years; [it would have been] enough for us.

אלו ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה. ולא האכילנו את המן
דינו:

If He had supplied our needs in the wilderness for forty years and had not fed us the manna; [it would have been] enough for us.

אלו האכילנו את המן. ולא נתן לנו את השבת דינו:

If He had fed us the manna and had not given us the Shabbat; [it would have been] enough for us.

אלו נתן לנו את השבת. ולא קרבנו לפני הר סיני דינו:

If He had given us the Shabbat and had not brought us close to Mount Sinai; [it would have been] enough for us.

אלו קרבנו לפני הר סיני. ולא נתן לנו את התורה דינו:

If He had brought us close to Mount Sinai and had not given us the Torah; [it would have been] enough for us.

אלו נתן לנו את התורה. ולא הכניסנו לארץ ישראל דינו:

If He had given us the Torah and had not brought us into the land of Israel; [it would have been] enough for us.

אלו הכניסנו לארץ ישראל. ולא בנה לנו את בית המקדש דינו:

If He had brought us into the land of Israel and had not built us the 'Chosen House' [the Temple; it would have been] enough for us.

על אחת כמה וכמה טובה כפולה ומכפלת למקום עלינו. הוציאנו ממצרים. עשה בהם שפטים. עשה באלהיהם. הרג בכוריהם. נתן לנו את-ממונם. קרע לנו את-הים. העבירנו בתוכו בחרבה. שקע צרינו בתוכו. ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה. האכילנו את הזמן. נתן לנו את השבת. קרבנו לפני הר סיני. נתן לנו את התורה. הכניסנו לארץ ישראל. ובנה לנו את בית הבחירה. לכפר על כל-עונותינו:

How much more so is the good that is doubled and quadrupled that the God bestowed upon us [enough for us]; since he took us out of Egypt, and made judgments with them, and made [them] with their gods, and killed their firstborn, and gave us their money, and split the Sea for us, and brought us through it on dry land, and pushed down our enemies in [the Sea], and supplied our needs in the wilderness for forty years, and fed us the manna, and gave us the Shabbat, and brought us close to Mount Sinai, and gave us the Torah, and brought us into the land of Israel and built us the 'Chosen House' [the Temple] to atone upon all of our sins.

Rabban Gamliel's Three Things – The Crux of the Seder

רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר. כָּל-מִי שֶׁלֹּא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְבָרִים אֵלוּ בַפֶּסַח. לֹא יֵצֵא יָדָיו חוֹבְתוֹ. וְאֵלוּ הֵן. פֶּסַח. מַצָּה. וּמְרוֹר:
כשיאמר פסח יסתכל בזרוע אבל לא יאחזנו בידו.

Rabban Gamliel was accustomed to say, "Anyone who has not said these three things on Pesach has not fulfilled his obligation, and these are them: the Pesach sacrifice, matsa and marror."

כשיאמר פסח יסתכל בזרוע אבל לא יאחזנו בידו.

When we say "Pesach," one should look at the shank bone on the Seder plate but not pick it up.

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בְּזֶמַן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם עַל שׁוּם מָה. עַל שׁוּם שֶׁפֶּסַח הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל בְּתֵי אֲבוֹתֵינוּ בַּמִּצְרִים. שֶׁנֶּאֱמַר. וְאָמַרְתֶּם זְבַח-פֶּסַח הוּא לְיהוָה אֲשֶׁר פֶּסַח עַל-בְּתֵי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל בַּמִּצְרִים בְּנִגְפוֹ אֶת-מִצְרַיִם וְאֶת-בְּתֵינֵנוּ הֲצִיל וַיִּקַּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ:

The Pesach [passover] sacrifice that our ancestors were accustomed to eating when the Temple existed, for the sake of what [was it]? For the sake [to commemorate] that the Holy One, blessed be He, passed over the homes of our ancestors in Egypt, as it is stated (Shemot 12:27); "And you shall say: 'It is the passover sacrifice to the Lord, for that He passed over the homes of the Children of Israel in Egypt, when He smote the Egyptians, and our homes he saved.' And the people bowed the head and bowed".

יגביה את המצה העליונה ויאמר מצה זו.

One should pick up the top Matza and say "Matza Zo..."

מַצָּה זוֹ שֶׁאֲנַחְנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוּם מָה. עַל שׁוּם שֶׁלֹּא הִסְפִּיק בְּצַקָּם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ. עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ מַלְכֵי

הַמְּלָכִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּגְאָלָם מִיַּד. שְׁנֵאמַר. וַיֹּאפּוּ אֶת־
הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוּצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עִגְתַּי מִצּוֹת כִּי לֹא חָמַץ כִּי־גִרְשׁוּ
מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהֵמֶה וְגַם־צִדָּה לֹא־עָשׂוּ לָהֶם:

This matsa that we are eating, for the sake of what [is it]? For the sake [to commemorate] that our ancestors' dough was not yet able to rise, before the King of the kings of kings, the Holy One, blessed be He, revealed [Himself] to them and redeemed them, as it is stated (Shemot 12:39); "And they baked the dough which they brought out of Egypt into matsa cakes, since it did not rise; because they were expelled from Egypt, and could not tarry, neither had they made for themselves provisions".

יאחז המרור בידו ויאמר מרור זה.

One picks up the Marror and says "Marror Zeh..."

מְרֹר זֶה שְׁאַנְחָנוּ אוֹכְלִים עַל שׁוֹם מָה. עַל שׁוֹם שְׁמָרְרוּ
הַמִּצְרַיִים אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם. שְׁנֵאמַר. וַיִּמְרְרוּ אֶת־
חַיֵּיהֶם בְּעִבְדָּה קָשָׁה בַּחֲמֹר וּבִלְבָנִים וּבְכָל־עֲבָדָה בְּשָׂדֵה אֶת
כָּל־עֲבָדְתָם אֲשֶׁר־עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרָה:

This marror [bitter greens] that we are eating, for the sake of what [is it]? For the sake [to commemorate] that the Egyptians embittered the lives of our ancestors in Egypt, as it is stated (Shemot 1:14); "And they made their lives bitter with hard service, in mortar and in brick, and in all manner of service in the field; in all their service, wherein they made them serve with rigor".

בְּכָל־דּוֹר וְדוֹר חָיֵב אָדָם לְהִרְאוֹת אֶת־עַצְמוֹ כְּאֵלוֹ הוּא יֵצֵא
מִמִּצְרַיִם. שְׁנֵאמַר. וְהִגְדַּת לְבִנְךָ בֵּינוֹם הֵהוּא לֵאמֹר בְּעִבּוֹר זֶה

עֲשֵׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם: שְׁלֵא אֶת אֲבוֹתֵינוּ בַלְבָּד גָּאֵל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. אֶלֶּא אִף אוֹתָנוּ גָּאֵל עִמָּהֶם. שְׁנֹאֲמַר. וְאוֹתָנוּ
הוֹצִיא מִשָּׁם לְמַעַן הִבִּיא אֹתָנוּ לְתֵת לָנוּ אֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לְאֲבוֹתֵינוּ:

In each and every generation, a person is obligated to see himself as if he left Egypt, as it is stated (Shemot 13:8); "For the sake of this, did the Lord do [this] for me in my going out of Egypt." Not only our ancestors did the Holy One, blessed be He, redeem, but rather also us [together] with them did he redeem, as it is stated (Devarim 6:23); "And He took us out from there, in order to bring us in, to give us the land which He swore unto our fathers".

Hallel Part I & Second Cup of Wine

יכסה את המצה ולוקח את הכוס בידו עד גאל ישראל ויאמר:

One should cover the Matzot and pick up the cup of wine and say:

לְפִיכֶן אֲנַחֲנוּ חַיִּיבִים. לְהוֹדוֹת. לְהַלֵּל. לְשַׁבַּח. לְפָאֵר. לְרוֹמֵם.
לְהַדִּיר. וּלְקַלֵּס לְמִי שֶׁעָשָׂה לְאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ אֶת כָּל-הַנִּסִּים הָאֵלֶּן.
הוֹצִיאָנוּ מֵעֲבָדוֹת לְחֵרוֹת. וּמִשְׁעָבוּד לְגֵאֻלָּה. וּמִיָּגוֹן לְשִׁמְחָה.
וּמֵאֲבֵל לְיוֹם טוֹב. וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹר גְּדוֹל. וְנֹאמַר לְפָנָיו הַלְלוּיָהּ:

Therefore we are obligated to thank, praise, laud, glorify, exalt, lavish, bless, raise high, and acclaim He who made all these miracles for our ancestors and for us: He brought us out from slavery to freedom, from sorrow to joy, from mourning to [celebration of] a festival, from darkness to great light, and from servitude to redemption. And let us say a new song before Him, Halleluyah!

הַלְלוּהָ הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה: יְהִי שֵׁם יְהוָה
מְבָרָךְ מְעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמְזֶרֶח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבֹאֵן מְהֵלֵל שֵׁם
יְהוָה: רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: מִי כִיהוָה
אֱלֹהֵינוּ הַמְגַבִּיהֵי לְשֶׁבֶת: הַמְשַׁפִּילֵי לְרֵאוֹת בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:
מְקַיְמֵי מַעֲפָר דָּל מְאֻשְׁפֹת יְרִים אֲבִיוֹן: לְהוֹשִׁיבֵי עַם־נְדִיבִים עִם
נְדִיבֵי עַמּוֹ: מוֹשִׁיבֵי עֶקְרֵת הַבַּיִת אֶם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּהָ:

Halleluyah! Praise, servants of the Lord, praise the name of the Lord. May the Name of the Lord be blessed from now and forever. From the rising of the sun in the East to its setting, the name of the Lord is praised. Above all nations is the Lord, His honor is above the heavens. Who is like the Lord, our God, Who sits on high; Who looks down upon the heavens and the earth? He brings up the poor out of the dirt; from the refuse piles, He raises the destitute. To seat him with the nobles, with the nobles of his people. He seats a barren woman in a home, a happy mother of children. Halleluyah! (Tehillim 113)

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בַּיַּת יַעֲקֹב מֵעַם לַעֲזוֹ: הִיִּתָּה יְהוּדָה
לְקֹדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מִמְשֻׁלּוֹתָיו: הַיָּם רָאָה וַיִּנָּס הַיַּרְדֵּן יָסַב לְאַחֹר:
הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבָנֵי־צֹאן: מֵהֶלֶךְ הַיָּם כִּי תִנוּס
הַיַּרְדֵּן תִּסַּב לְאַחֹר: הַהָרִים תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים גְּבַעוֹת כְּבָנֵי־צֹאן:
מִלִּפְנֵי אֲדוֹן תּוֹלֵי אֶרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: הַהַפְּכֵי הַצֹּר אֲגַם־
מַיִם חֲלָמִישׁ לְמַעֲיִנוֹ־מַיִם:

In Israel's going out from Egypt, the house of Ya'akov from a people of foreign speech. The Sea saw and fled, the Jordan turned to the rear. The mountains danced like rams, the hills like young sheep. What is happening to you, O Sea, that you are fleeing, O Jordan that you turn to the rear;

O mountains that you dance like rams, O hills like young sheep? From before the Master, tremble O earth, from before the Lord of Ya'akov. He who turns the boulder into a pond of water, the flint into a spring of water. (Tehillim 114)

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר גָּאֵלְנוּ וְגָאֵל אֶת
אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם. וְהִגִּיעַנוּ הַלֵּילָה הַזֶּה. לֶאֱכֹל בּוֹ מַצָּה וּמְרוֹר.
כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הִגִּיעַנוּ לְמוֹעֲדִים וְלְרִגְלִים
אַחֵרִים הַבָּאִים לְקִרְאתָנוּ לְשָׁלוֹם. שְׂמֵחִים בְּבִנְיַן עִירָךְ. וְשֹׁשֵׁיִם
בְּעִבוּדְתָךְ. וְנֹאכַל שָׁם מִן הַזִּבְחִים וּמִן הַפְּסָחִים אֲשֶׁר יִגִּיעַ דָּמָם
עַל קִיר מִזְבִּיחֶךָ לְרִצּוֹן. וְנוֹדֶה לְךָ שִׁיר חֲדָשׁ עַל גְּאֻלָּתָנוּ וְעַל
פְּדוּת נַפְשָׁנוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גָּאֵל יִשְׂרָאֵל:

Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who redeemed us and redeemed our ancestors from Egypt, and brought us on this night to eat matsa and marror; so too, Lord our God, and God of our ancestors, bring us to other appointed times and holidays that will come to greet us in peace, joyful in the building of your city and happy in your worship; that we should eat there from the offerings and from the Pesach sacrifices, the blood of which should reach the wall of your altar for favor, and we shall thank you with a new song upon our redemption and upon the restoration of our souls. Blessed are you, Lord, who redeemed Israel.

וישתה את הכוס בהסבה בלי ברכה.

One drinks the cup leaning on the left side without reciting a Blessing.

Rohtzah

רְחֻצָּה

ירחץ ידיו. וקודם שינגבן יגביהן כנגד פניו ויברך:

One should wash his hands and recite:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצָוָנוּ עַל נְטִילַת יָדַיִם:

Motzi Matza

מוֹצֵיא מַצָּה

יקח שלשת המצות (שתי השלמות והפרוסה שביניהן) ויברך המוציא וישמיט מצה התחתונה ויברך על השלימה והפרוסה על אכילת מצה ויבצע שתי כזיתות (נ"ח גרם) משתיהן יחד ויאכלם בהסבה ויזהר שלא ידבר בדברים חיצוניים בין אכילת מצה לאכילת הכורך.

One takes all three Matzot and recites Hamotzi. One then drops the lowest Matza and then recites Al Achilat Matza on the remaining two. One then eats two Kezeitot (consult your rabbi regarding how much this is) of Matza while leaning on the left side. One should make sure not to speak until after Korech.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמוֹצֵיא לָחֶם מִן הָאָרֶץ:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצָוָנוּ עַל אֲכִילַת מַצָּה:

Marror

מָרֹר

יקח כזית (כ"ט גרם) מרור ויטבל אותו בחרוסת וינער מעט מהחרוסת שעליו כדי שישאר בו קצת מרירות

One takes a Kazayit of Marror and dips in the Haroset. One should shake off the Haroset so the taste stays bitter. Recite the Beracha and then eat. Do not lean.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מְרוֹר:

Korech

כוֹרֵךְ

יקח מצה השלישית ויבצע ממנה בזית ויקח כזית מרוור ויכרוך שניהם
יחד ויטבלם בחרוסת ויאמר:

One takes a Kazayit of the third Matza with Kazayit of Marror and dips it in Haroset and recites:

מִצָּה וּמְרוֹר בְּלֹא בִרְכָה. זְכוֹר לְמִקְדָּשׁ. בְּיָמֵינוּ יִחַדְּשׁ. כְּהִלֵּל הַזֶּקֶן
שֶׁהָיָה כּוֹרֵךְ וְאוֹכֵל בְּבֵית אֶחָת. לְקַיֵּם מֵה-שֵׁנֵי אֶמֶר. עַל-מִצְוֹת
וּמְרוֹרִים יֵאכְלֶהוּ:
וּיֵאכְלֶם בְּהִסְבָּה.

One eats the Korech sandwich leaning on the left side.

Shulchan Orech

שֻׁלְחַן עוֹרֵךְ

יאכל סעודתו בשמחה ולא ישבע הרבה כדי שיוכל לאכול אפיקומן
בתיאבון.

One eats the meal joyously. One should not eat too much in order to be able to enjoy the Afikoman.

Tzafun

צפון

אחר שגמר סעודתו יקח חצי המצה ששמר לאפיקומן ויאכל ממנו שתי כזיתות בהסבה ואם הוא חלש וקשה עליו לאכול שתי כזיתות יאכל רק כזית אחת ויאכל אותו במקום אחד ולא בשתי מקומות ויזהר לאכול קודם חצות ולא יאכל שום דבר אחריו וקודם שיאכלנו יאמר:

זְכֹר לְקִרְבֵּן פֶּסַח הַנֶּאֱכָל עַל הַשֶּׁבַע:

After the end of the meal, before Chatzot (Halachic midnight), all those present take preferably two kezzeitim from the matsa that was concealed for the afikoman and eat from it while reclining. If having two is too difficult, one should have at least one.

Before eating the afikoman, one should recite: "In memory of the Pesach sacrifice that was eaten upon being satiated."

Barech, Birkat Hamazon

בָּרַךְ

ימזגו כוס של אליהו ופותחים את הדלת יטול מים אחרונים ויאחז בידו כוס שלישי ויברך ברכת המזון.

Pour the third cup, wash Mayim Acharonim, and recite Birkat HaMazon.

אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת תְּמִיד תְּהַלְתֵּנוּ בְּפִי: סוּף דְּבַר הַכֹּל נִשְׁמַע אֶת־
הָאֱלֹהִים יִרְאֵ וְאֶת־מִצְוֹתָיו שְׂמֹר כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם: תְּהַלֵּת יְהוָה יְדַבֵּר־פִּי
וַיְבָרֶךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וְאֶנְחֵנוּ נְבָרְךָ יְהוָה מְעַתָּה וְעַד־עוֹלָם
הַלְלוּיָהּ: וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשְּׁלֵחַן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה:

אם הם שלשה אומר המברך

הב לן ונברכה למלכא עלאה קדישא: (עונים שמים)

בְּרִשׁוֹת מַלְכָּא עֲלָאָה קְדִישָׁא. (בשבת וברשות שבת מלכתא.) וברשות
יומא טבא אושפיזא קדישא .

וּבְרִשׁוֹתְכֶם. נְבָרְךָ (בעשרה ויותר אלהינו) שְׁאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ :

והמסובים והוא עונים בָּרוּךְ (בעשרה ויותר אלהינו) שְׁאֲכַלְנוּ מִשְׁלוֹ
וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל חֵינּוּ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הָאֵל הַזֶּה אֹתָנוּ וְאֶת-הָעוֹלָם כֻּלּוֹ
בְּטוּבוֹ. בְּחֵן בְּחֶסֶד בְּרִיּוּחַ וּבְרַחֲמִים רַבִּים. נָתַן לָחֶם לְכָל-בֶּשֶׂר כִּי לְעוֹלָם
חִסְדּוֹ. וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל תָּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ. וְאֵל יַחְסֹר לָנוּ מְזוֹן תָּמִיד לְעוֹלָם
וָעֵד. כִּי הוּא אֵל זֶן וּמִפְרָנֵס לְכָל. וְשִׁלְחָנוּ עֲרוּךְ לְכָל. וְהִתְקִין מַחֲיָה וּמְזוֹן
לְכָל-בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא בְּרַחֲמָיו וּבְרֹב חִסְדּוֹ. כְּאִמּוֹר. פּוֹתֵחַ אֶת-יַדְּךָ
וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל-חַי רְצוֹן. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַזֶּה אַתָּה-הַכֹּל:

נֹדֶה לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לְאַבּוֹתֵינוּ. אֶרֶץ חֲמֻדָּה טוֹבָה וְרַחֲבָה.
בְּרִית וְתוֹרָה חַיִּים וּמְזוֹן. עַל שֶׁהוֹצַאתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית
עַבְדִּים. וְעַל בְּרִיתְךָ שֶׁחֲתַמְתָּ בְּבִשְׁרָנוּ. וְעַל תּוֹרַתְךָ שֶׁלַּמְדַּתָּנוּ. וְעַל חֻקֵּי
רְצוֹנְךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ. וְעַל חַיִּים וּמְזוֹן שֶׁאַתָּה זֶן וּמִפְרָנֵס אֹתָנוּ:

עַל הַכֹּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. וּמְבָרְכִים אֶת-שְׁמֶךָ. כְּאִמּוֹר.
וְאַכְלֵתָ וּשְׂבַעְתָּ וּבְרַכְתָּ אֶת-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל-הָאָרֶץ הַטְּבָה אֲשֶׁר נָתַתָּ לָךְ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמְּזוֹן:

רַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ. וְעַל הַר
צִיּוֹן מִשְׁפַּן כְּבוֹדְךָ. וְעַל הַיַּכְלָךְ. וְעַל מְעוֹנְךָ. וְעַל דְּבִירְךָ. וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל
וְהַקְדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שְׁמֶךָ עָלָיו. אָבִינוּ. רַעְנוּ. זּוֹנְנֵנוּ. פְּרָנֵסְנוּ. כֻּלְכַלְנוּ. הַרְוִיחְנוּ
הַרְרוּח-לָנוּ מִהֶרָה מִכָּל-צָרוֹתֵינוּ. וְנָא. אֵל תַּצְרִיכְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. לַיְדֵי
מִתְנוּת בֶּשֶׂר וְדָם. וְלֹא לַיְדֵי הַלְוָאָתָם. אֲלֵא לַיְדֵי הַמְּלָאָה וְהַרְחִבָה.
הַעֲשִׂיָּה וְהַפְתּוּחָה. יְהִי רְצוֹן שְׁלֵא נִבּוֹשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְלֹא נִפְלֵם לְעוֹלָם
הַבָּא. וּמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ תַּחְזִירָנָה לְמַקּוֹמָהּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ:

בשבת אומרים

רָצָה וְהַסְלִיצְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וּבְמִצְוֹת יוֹם הַשַּׁבָּעִי. הַשַּׁבָּת הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ הַזֶּה.
כִּי יוֹם גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ הוּא מִלְּפָנֶיךָ. נִשְׁבּוֹת בּוֹ וְנִנְחַם בּוֹ וְנִתְעַנֵּג בּוֹ כְּמִצְוֹת חֻקֵּי רְצוֹנְךָ. וְאֵל
תְּהִי צָרָה וְיָגוֹן בְּיוֹם מְנוּחָתָנוּ. וְהִרְאֵנוּ בְּנִחְמַת צִיּוֹן בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. כִּי אַתָּה הוּא בַעַל
הַנְּחָמוֹת. וְהִגַּם שְׁאֲכַלְנוּ וְשִׁתִּינוּ חֶרֶב בֵּיתְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ לֹא שְׁכַחְנוּ. אֵל תִּשְׁכַּחְנוּ
לְבָצָח וְאֵל תִּזְנַחְנוּ לַעַד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ אַתָּה:

בליל ראשון (ושני בחוץ לארץ) אם לא אמר יעלה ויבא חוזר לראש

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וַיָּבֵא וַיַּגִּיעַ וַיִּרְאֶה וַיִּרְצֶה וַיִּשְׁמַע וַיִּפְקֵד וַיִּזְכֹּר
זְכוּרֵנוּ. וְזָכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזָכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירָךְ. וְזָכְרוֹן מְשִׁיחַ בֶּן-דָּוִד
עֲבָדְךָ. וְזָכְרוֹן כָּל-עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לִפְנֵיךָ. לִפְלִטָה לְטוֹבָה. לְחַן לְחֶסֶד
וּלְרַחֲמִים. לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם. בְּיוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה. בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא
קָדֵשׁ הַזֶּה. לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. וְזָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה.
וּפְקֻדְנוּ בּוֹ לְבִרְכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים. בְּדַבַּר יְשׁוּעָה וּרְחֻמִּים. חוּס
וְחַנּוּן וְחַמּוּל וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן
וְרַחוּם אַתָּה:

וּתְבַנֶּה יְרוּשָׁלַיִם עִירָךְ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם
וְאוֹמֵר בְּלַחַשׁ אָמֵן:

אם שכח לומר יעלה ויבא ונזכר לפני שהתחיל ברכת הטוב והמטיב יאמר

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שְׁנַתָּן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.
לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה. אֶת-יוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה. אֶת-יוֹם טוֹב מִקְרָא קָדֵשׁ הַזֶּה.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמָנִים:

אם שכח לומר רצה והחליצנו או יעלה ויבא בשבת ונזכר לפני שהתחיל ברכת הטוב
והמטיב יאמר

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. שְׁנַתָּן שְׁבֻתוֹת לְמִנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל. בְּאַהֲבָה
לְאוֹת וּלְבְרִית. וַיָּמִים טוֹבִים לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׁמְחָה. אֶת-יוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה. אֶת-יוֹם טוֹב
מִקְרָא קָדֵשׁ הַזֶּה. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשְּׁבֻת יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמָנִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הָאֵל אָבֵינוּ. מְלַכְנוּ. אֲדִירֵנוּ.
בוֹרְאֵנוּ. גּוֹאֲלֵנוּ. קְדוֹשֵׁנוּ. קְדוֹשׁ יַעֲקֹב. רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל. הַמְּלַךְ הַטּוֹב.
וְהַמְּטִיב לְכָל. שֶׁבְכָל-יוֹם וַיּוֹם הוּא הֵטִיב לָנוּ. הוּא מְטִיב לָנוּ. הוּא יֵיטִיב
לָנוּ. הוּא גִמְלָנוּ. הוּא גּוֹמְלָנוּ. הוּא יִגְמְלָנוּ לְעַד חֵן וְחֶסֶד וּרְחֻמִּים וְרִיחַ
וְהַצְּלָה וְכָל-טוֹב: יַעֲנוּ אִמֵּן

הֶרְחַמֵּן הוּא יִשְׁתַּבַּח עַל כְּבוֹדוֹ: הֶרְחַמֵּן הוּא יִשְׁתַּבַּח בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:
הֶרְחַמֵּן הוּא יִשְׁתַּבַּח בְּנוֹ לְדוֹר דּוֹרִים: הֶרְחַמֵּן הוּא קָרַן לְעַמּוֹ יְרִים: הֶרְחַמֵּן
הוּא יִתְפָּאֵר בְּנוֹ לְנִצְח וְנִצְחִים: הֶרְחַמֵּן הוּא יִפְרֹסֵנוּ בְּכְבוֹד וְלֹא בְּבוּז
בְּהִתֵּר וְלֹא בְּאִסוּר בְּנִחַת וְלֹא בְּצַעַר: הֶרְחַמֵּן הוּא יִתֵּן שָׁלוֹם בֵּינֵינוּ: הֶרְחַמֵּן
הוּא יִשְׁלַח בְּרַכָּה רַחֲמָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל-מַעֲשֵׂה יְדֵינוּ: הֶרְחַמֵּן הוּא יַצְלִיחַ
אֶת-דְּרָכֵינוּ: הֶרְחַמֵּן הוּא יִשְׁבּוֹר עַל גְּלוֹת מִהֲרָה מֵעַל צְוֹאֲרֵנוּ: הֶרְחַמֵּן הוּא
יּוֹלִיכֵנוּ מִהֲרָה קוֹמְמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ: הֶרְחַמֵּן הוּא יִרְפָּאנוּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה.

רְפוּאת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאת הַגּוּף: הֶרְחַמֵּן הוּא יִפְתַּח לָנוּ אֶת-יַדוֹ הַרְחִיבָה: הֶרְחַמֵּן הוּא יִבְרַךְ כָּל-אֶחָד וְאֶחָד מִמֶּנּוּ בְשֵׁמוֹ הַגָּדוֹל כְּמוֹ שְׁנֵתִבְרַכוּ אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרְהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. בְּכָל מִכַּל כָּל. כֵּן יִבְרַךְ אוֹתֵנוּ יַחַד בְּרִכָּה שְׁלֵמָה. וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן: הֶרְחַמֵּן הוּא יִפְרוֹשׁ עָלֵינוּ סֶפֶת שְׁלוֹמוֹ:

בשבת הֶרְחַמֵּן הוּא יִנְחִילָנוּ עוֹלָם שְׁכָלוּ שֶׁבַת וּמְנוּחָה לַחַיִּי הָעוֹלָמִים:

הֶרְחַמֵּן הוּא יִנְחִילָנוּ יוֹם שְׁכָלוּ טוֹב:

הֶרְחַמֵּן הוּא יִשַׁע תּוֹרָתוֹ וְאֶהְבְּתוּ בְלַבְנוּ וְתַהֲיֶה יִרְאָתוֹ עַל פְּנֵינוּ לְבַלְתִּי נַחֲטָא. וְיִהְיֶה כָּל-מַעֲשֵׂינוּ לְשֵׁם שְׁמַיִם:

ברכת האורח הֶרְחַמֵּן הוּא יִבְרַךְ אֶת הַשְּׁלַחַן הַזֶּה שְׂאֲכַלְנוּ עָלָיו וְיִסְדֵּר בּוֹ כָּל-מַעֲדָנֵי עוֹלָם. וְיִהְיֶה כְּשִׁלְחָנוּ שֶׁל אֲבָרְהָם אָבִינוּ. כָּל-רַעֲב מִמֶּנּוּ יֵאָכֵל. וְכָל-צָמָא מִמֶּנּוּ יִשְׁתֶּה. וְאֵל יַחֲסֵר מִמֶּנּוּ כָּל-טוֹב לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים. אָמֵן: הֶרְחַמֵּן הוּא יִבְרַךְ בְּעַל הַבַּיִת הַזֶּה וּבְעַל הַסְּעוּדָה הַזֹּאת. הוּא וּבְנָיו וְאִשְׁתּוֹ וְכָל-אֲשֶׁר לוֹ. בְּבָנִים שִׂיחָיו. וּבְנָכְסִים שִׂירְבוּ. בְּרַךְ יְהוָה חִילוֹ וּפְעַל יָדָיו תִּרְצֶה. וְיִהְיֶה נְכֹסָיו וְנַכְסֵינוּ מְצֻלְחִים וְקָרוֹבִים לְעִיר. וְאֵל יוֹדֵקֵק לְפָנָיו וְלֹא לְפָנֵינוּ שׁוֹם דְּבַר חֲטָא וְהִרְהוֹר עֲוֹן. שֶׁשׁ וְשִׁמְח כָּל-הַיָּמִים בְּעֶשֶׂר וְכַבּוֹד. מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם. לֹא יְבוֹשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה. וְלֹא יִכְלֵם לְעוֹלָם הַבָּא. אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן:

הֶרְחַמֵּן הוּא יַחֲסֵנוּ וְיִזְכְּנוּ וְיִקְרַבְנוּ לַיָּמֹת הַמְּשִׁיחַ וּלְבַנֵּן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְלַחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. מַגְדוֹל יִשׁוּעוֹת מִלְכּוֹ וְעֶשֶׂה-חֶסֶד לְמִשְׁיחֹ לְדוֹד וּלְזוֹרְעוֹ עַד-עוֹלָם: כְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעֲבוּ וּדְרָשׁוּ יְהוָה לֹא-יַחֲסֵרוּ כָּל-טוֹב: גַּעַר הִלִּיתִי גַם-זִקְנָתִי וְלֹא-רָאִיתִי צְדִיק נֶעֱצַב וְזוֹרְעוֹ מִבֶּקֶשׁ-לֶחֶם: כָּל-הַיּוֹם חוֹנֵן וּמַלְגָּה וְזוֹרְעוֹ לְבִרְכָּה: מֵה-שְׂאֲכַלְנוּ יְהִיָּה לְשִׁבְעָה. וּמֵה-שִׁשְׁתֵּינוּ יְהִיָּה לְרְפוּאָה. וּמֵה-שֶׁהוֹתַרְנוּ יְהִיָּה לְבִרְכָּה. כְּדֹכְתִּיב. וְיִתֵּן לְפָנֵיהֶם וַיֵּאָכְלוּ וַיּוֹתְרוּ כְּדַבֵּר יְהוָה: בְּרוּכִים אַתֶּם לִיהוָה עֲשֵׂה שְׁמַיִם וְאָרֶץ: בְּרוּךְ הַגֹּבֵר אֲשֶׁר יִבְטַח בִּיהוָה וְהִנֵּה יְהוָה מִבְּטַחוֹ: יְהוָה עֲזָרְנוּ לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה יִבְרַךְ אֶת-עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם: עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ. וְעַל כָּל-עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

Third Cup of Wine

כּוֹס־יִשׁוּעוֹת אֲשָׂא וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא : סְבָרִי מְרַנֵּן וְעוֹנִים לַחַיִּים

ויכוין לפטור בברכה זו גם כוס רביעי.

Have in mind to cover both the third and fourth cups with this Beracha.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא פְּרֵי הַגֶּפֶן:
וישתהו בהסבה.

Drink leaning to the left.

Hallel

הלל

ימזגו כוס רביעי ויקרא עליו את ההלל.

Pour the fourth cup.

שִׁפְךָ חֲמַתְךָ אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּךָ וְעַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר
בְּשִׁמְךָ לֹא קָרְאוּ: כִּי אָכַל אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־נְוֵהוּ הִשְׁמוּ: שִׁפְךָ־
עֲלֵיהֶם וְעַמְּךָ וְחֵרוֹן אַפְּךָ יִשְׁיגֵם: תִּרְדֵּף בְּאָף וְתִשְׁמִידִם מִתַּחַת
שָׁמַיִם יְהוָה:

Pour your wrath upon the nations that did not know You and upon the kingdoms that did not call upon Your Name! Since they have consumed Ya'akov and laid waste his habitation (Tehillim 79:6-7). Pour out Your fury upon them and the fierceness of Your anger shall reach them (Tehillim 69:25)! You shall pursue them with anger and eradicate them from under the skies of the Lord (Eichah 3:66).

לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ כִּי־לְשִׁמְךָ תָּן כְּבוֹד עַל־חֲסִדְךָ עַל־אַמְתְּךָ:
לָמָּה יֵאמְרוּ הַגּוֹיִם אֵי־הָיָא אֱלֹהֵיהֶם: וְאֵלֵהֵינוּ בְּשִׁמְיִם כָּל אֲשֶׁר־
חָפֵץ עָשָׂה: עֲצִבְיָהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פָּה־לָהֶם וְלֹא

יִדְבְּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: אֲזַנַּיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֵף לָהֶם
 וְלֹא יִרְיחוּן: יְדֵיהֶם וְלֹא יִמִּישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא יִהְלְכוּ לֹא-יִהְגּוּ
 בְּגֵרוֹנָם: כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כָּל אֲשֶׁר-בִּטְחַן בָּהֶם: יִשְׂרָאֵל בִּטְחַן
 בִּיהוָה עֶזְרָם וּמִגָּנָם הוּא: בֵּית אֶהְרֹן בִּטְחוֹ בִּיהוָה עֶזְרָם וּמִגָּנָם
 הוּא: יִרְאֵי יְהוָה בִּטְחוֹ בִּיהוָה עֶזְרָם וּמִגָּנָם הוּא: יְהוָה זְכָרְנוּ
 יִבְרַךְ יִבְרַךְ אֶת-בֵּית יִשְׂרָאֵל יִבְרַךְ אֶת-בֵּית אֶהְרֹן: יִבְרַךְ יִרְאֵי
 יְהוָה הַקְּטָנִים עִם-הַגְּדֹלִים: יִסַּף יְהוָה עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל-
 בְּנֵיכֶם: בְּרוּכִים אַתֶּם לִיהוָה עֹשֵׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ: הַשְּׁמַיִם שְׁמַיִם
 לִיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי-אָדָם: לֹא הִמְתִּים יְהַלְלוּ-יָהּ וְלֹא כָל-
 יִרְדֵי דִימָה: וְאַנְחָנוּ נִבְרַךְ יְהִי מַעֲתָה וְעַד-עוֹלָם הַלְלוּ-יָהּ:

אֶהְבְּתִי כִי-יִשְׁמַע יְהוָה אֶת-קוֹלִי תַחֲנוּנָי: כִּי-הִטָּה אָזְנוֹ לִי וּבִימִי
 אֶקְרָא: אֶפְפוּנֵי חֲבִלֵי-מָוֶת וּמִצְרֵי שְׁאוֹל מִצְאֹנֵי צָרָה וְיִגְוֹן
 אִמְצָא: וּבִשְׁם-יְהוָה אֶקְרָא אָנָּה יְהוָה מַלְטָה נַפְשִׁי: חֲנוּן יְהוָה
 וְצַדִּיק וְאֱלֹהֵינוּ מְרַחֵם: שִׁמְרֵ פְתָאִים יְהוָה דַּלּוֹתַי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ:
 שׁוּבֵי נַפְשִׁי לְמִנוּחֵיכִי כִי-יְהוָה גָּמַל עֲלֵיכִי: כִּי חֲלַצְתָּ נַפְשִׁי
 מִמָּוֶת אֶת-עֵינַי מִן-דְּמָעָה אֶת-רַגְלֵי מִדְּחִי: אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה
 בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים: הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר אֲנִי עֲנִיתִי מֵאֵד: אֲנִי אֶמְרַתִּי
 בַּחֲפוּזִי כָּל-הָאָדָם כֹּזֵב:

מֵה-אָשִׁיב לִיהוָה כָּל-תַּגְּמוּלוֹהֵי עָלַי: כּוֹסֵי-יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבִשְׁם
 יְהוָה אֶקְרָא: נְדַרְי לִיהוָה אֶשְׁלֵם נִגְדָה-נָא לְכָל-עַמּוֹ: יָקָר בְּעֵינַי
 יְהוָה הַמְּוֹתָה לַחֲסִידָיו: אָנָּה יְהוָה כִּי-אֲנִי עַבְדְּךָ אֲנִי-עַבְדְּךָ בֶן-
 אֶמְתֶּךָ פְּתַחַת לְמוֹסְרֵי: לֵךְ-אֲזַבַּח זָבַח תּוֹדָה וּבִשְׁם יְהוָה אֶקְרָא:
 נְדַרְי לִיהוָה אֶשְׁלֵם נִגְדָה-נָא לְכָל-עַמּוֹ: בַּחֲצֵרוֹת בֵּית יְהוָה
 בַּתּוֹכֵכִי יְרוּשָׁלַם הַלְלוּ-יָהּ:

הִלְלוּ אֶת-יְהוָה כָּל-גּוֹיִם שִׁבְחוּהוּ כָּל-הָאָמִים: כִּי גָבַר עָלֵינוּ
 חֲסֵדוֹ וְאַמֶּת-יְהוָה לְעוֹלָם הַלְלוּ-יָהּ: הוֹדוּ לִיהוָה כִּי-טוֹב כִּי
 לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ: יֵאֱמֵר-נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ: יֵאֱמֵרוּ-נָא

בֵּית-אֶהְרֹן כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ: וְאִמְרוּ-נָא יִרְאֵי יְהוָה כִּי לְעוֹלָם
חֲסִדוֹ:

מִן-הַמֶּצַר קִרְאתִי יְהוָה עָנְנִי בְמִרְחַב יָהּ: יְהוָה לִי לֹא אִירָא מֵה-
יַעֲשֶׂה לִּי אָדָם: יְהוָה לִי בַעֲזָרִי וְאֲנִי אֶרְאֶה בְשׂוֹנְאֵי: טוֹב לַחֲסוֹת
בִּיהוָה מִבְּטַח בְּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת בִּיהוָה מִבְּטַח בְּנִדְבִיבִים: כָּל-
גּוֹיִם סִבְבוּנִי בְשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילָם: סִבּוּנִי גַם-סִבְבוּנִי בְשֵׁם יְהוָה
כִּי אֲמִילָם: סִבּוּנִי כַדְבוּרִים דַּעֲכוּ כֹאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְהוָה כִּי
אֲמִילָם: דַּחָה דַּחִיתַנִּי לִנְפֹל וַיהוָה עֲזָרְנִי: עֲזֵי וּזְמַרְתָּ יְהוָה וַיהִי-לִי
לִישׁוּעָה: קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאֶהְלִי צַדִּיקִים יִמִּין יְהוָה עֲשֶׂה חֵיל:
יִמִּין יְהוָה רֹמְמָה יִמִּין יְהוָה עֲשֶׂה חֵיל: לֹא אָמֹת כִּי-אֶחְיֶה
וְאֶסְפֹּר מַעֲשֵׂי יְהוָה: יִסֹּר יִסְרְנִי יְהוָה וְלִמְנוֹת לֹא נִתְּנָנִי: פִּתְחוּ-לִי
שַׁעֲרֵי-צַדִּיק אֲבֹא-בָם אוֹרְהָ יְהוָה: זֶה-הַשַּׁעַר לִיהוָה צַדִּיקִים יִבְאוּ
בּוֹ:

אוֹדֶה כִּי עֲנִיתַנִּי וַתְּהִי-לִי לִישׁוּעָה: אוֹדֶה כִּי עֲנִיתַנִּי וַתְּהִי-לִי
לִישׁוּעָה: אֲבִן מֵאֲסוֹ הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה: אֲבִן מֵאֲסוֹ
הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה: מֵאֵת יְהוָה הִיְתָה זֹאת הִיא נִפְלְאוֹת
בְּעֵינֵינוּ: מֵאֵת יְהוָה הִיְתָה זֹאת הִיא נִפְלְאוֹת בְּעֵינֵינוּ: זֶה-הַיּוֹם
עֲשֶׂה יְהוָה נִגִּילָה וְנִשְׁמַחָה בּוֹ: זֶה-הַיּוֹם עֲשֶׂה יְהוָה נִגִּילָה
וְנִשְׁמַחָה בּוֹ:

אָנָּה יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא. אָנָּה יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא: אָנָּה יְהוָה
הַצְּלִיחָה נָּא. אָנָּה יְהוָה הַצְּלִיחָה נָּא:

בְּרוּךְ הֵבֵא בְשֵׁם יְהוָה בְּרִכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה: בְּרוּךְ הֵבֵא בְשֵׁם
יְהוָה בְּרִכְנוּכֶם מִבֵּית יְהוָה: אֵל יְהוָה וַיָּאֵר לָנוּ אֶסְרוּ-חַג
בְּעֵבְתֵינוּ עַד-קִרְנוֹת הַמְּזֻבָּח: אֵל יְהוָה וַיָּאֵר לָנוּ אֶסְרוּ-חַג
בְּעֵבְתֵינוּ עַד-קִרְנוֹת הַמְּזֻבָּח: אֵלֵינוּ אֶתְּהָ וְאוֹדֶה אֱלֹהֵינוּ אֶרֹמְמָה:
אֵלֵינוּ אֶתְּהָ וְאוֹדֶה אֱלֹהֵינוּ אֶרֹמְמָה: הוֹדוּ לִיהוָה כִּי-טוֹב כִּי לְעוֹלָם
חֲסִדוֹ: הוֹדוּ לִיהוָה כִּי-טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ:

Songs of Praise and Thanks

הודו ליהנה פי טוב פי לעולם חסדו: הודו לאלהי האלהים פי
 לעולם חסדו: הודו לאדני האדנים פי לעולם חסדו: לעשה
 נפלאות גדלות לבדו פי לעולם חסדו: לעשה השמים בתבונה
 פי לעולם חסדו: לרקע הארץ על המים פי לעולם חסדו: לעשה
 אורים גדלים פי לעולם חסדו: את השמש לממשלת ביום פי
 לעולם חסדו: את הירח וכוכבים לממשלות בלילה פי לעולם
 חסדו: למכה מצרים בבכוריהם פי לעולם חסדו: ויוצא ישראל
 מתוכם פי לעולם חסדו: ביד חזקה ובזרוע נטויה פי לעולם
 חסדו: לגזר ים סוף לגזרים פי לעולם חסדו: והעביר ישראל
 בתוכו פי לעולם חסדו: ונער פרעה וחילו בים סוף פי לעולם
 חסדו: למוליק עמו במדבר פי לעולם חסדו: למכה מלכים
 גדלים פי לעולם חסדו: ויהרג מלכים אדירים פי לעולם חסדו:
 לסיחון מלך האמרי פי לעולם חסדו: ולעוג מלך הבשן פי
 לעולם חסדו: ונתן ארצם לנחלה פי לעולם חסדו: נחלה
 לישראל עבדו פי לעולם חסדו: שבשפלנו זכר לנו פי לעולם
 חסדו: ויפרקנו מצרינו פי לעולם חסדו: נתן לחם לכל בשר פי
 לעולם חסדו: הודו לאל השמים פי לעולם חסדו:

נשמת כל חי תברך את שמך יהוה אלהינו ורוח כל בשר
 תפאר ותרום זכרך מלפנו תמיד. מן העולם ועד העולם
 אתה אל. ומבלעדך אין לנו (מלך) גואל ומושיע. פודה ומציל.
 ועונה ומרחם. בכל עת צרה וצוקה. אין לנו מלך עוזר וסומך
 אלא אתה:

אלהי הראשונים והאחרונים. אלוה כל בריות. אדון כל-
 תולדות. המהלל בכל התשבחות. המנהג עולמו בחסד.
 ובריותיו ברחמים. ויהוה אלהים אמת לא ינום ולא ישן.
 המעורר ישנים והמקיץ נרדמים. מחיה מתים. ורופא חולים.

פּוֹקֵחַ עוֹרִים. וְזוֹקֵף כְּפוּפִים. הַמְשִׁיחַ אֱלָמִים. וְהַמְפַעֵנֵם
נְעֻלָּמִים. וְלֵךְ לְבַדֵּךְ אֲנַחְנוּ מוֹדִים:

וְאֵלּוּ פִּינוּ מְלֵא שִׁירָה כִּים. וּלְשׁוֹנֵנוּ רְנָה כְּהַמוֹן גְּלוֹ. וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שְׂבַח כְּמִרְחָבֵי רְקִיעַ. וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשִׁמְשׁ וּכְיָרַח. וְיַדֵּינוּ פְּרוּשׁוֹת כְּנִשְׁרֵי שָׁמַיִם. וְרַגְלֵינוּ קָלוֹת כְּאַיְלוֹת. אֵין אֲנַחְנוּ מִסְפִּיקִין לְהוֹדוֹת לָךְ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. וּלְבָרֵךְ אֶת-שְׁמֶךָ מִלְכָּנוּ. עַל-אֶחָת מֵאֵלֶּף אֵלֶּפֶי אֵלֶּפִים וְרוֹב רַבֵּי רַבּוֹת פְּעָמִים. הַטּוֹבוֹת נְסִים וְנִפְלְאוֹת שַׁעֲשִׁית עִמָּנוּ וְעַם אֲבוֹתֵינוּ. מִלְּפָנִים מִמְצָרִים גְּאֻלְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. מִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ. בְּרַעַב זִנְתָּנוּ. וּבִשְׂבַע כִּלְכַלְתָּנוּ. מִחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ. מִדְּבַר מִלְּטָתָנוּ. וּמִחֲלָאִים רָעִים וְרַבִּים דִּלִּיתָנוּ. עַד הִנֵּה עֲזָרוֹנוּ רַחֲמֶיךָ וְלֹא עֲזָבוֹנוּ חֲסָדֶיךָ. עַל כֵּן אֲבָרִים שִׁפְלַגְתָּ בָּנוּ. וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שִׁנַּפְחָתָּ בְּאַפֵּינוּ. וְלִשׁוֹן אֲשֶׁר שָׁמַתָּ בְּפִינוּ. הֵן הֵם. יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ. וַיִּשְׂבְּחוּ. וַיִּפְאָרוּ. וַיִּשׁוֹרְרוּ. אֶת-שְׁמֶךָ מִלְכָּנוּ תָּמִיד. כִּי כָל-פֶּה לָךְ יוֹדֶה. וְכָל-לִשׁוֹן לָךְ תִּשְׁבַּח. וְכָל-עֵין לָךְ תִּצְפֶּה. וְכָל-בֶּרֶךְ לָךְ תִּכְרַע. וְכָל-קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה. וְהִלְבָּבוֹת יִירָאוּךָ. וְהִקְרַב וְהִכְלִיֹּת יִזְמְרוּ לְשִׁמְךָ. כַּדְּבַר שִׁנְאַמַּר. כָּל עֲצָמוֹתַי תֹּאמְרֶנָּה יְהוָה מִי כָמוֹךָ מִצִּיל עֲנִי מִחֲזַק מִמָּנוּ וְעֲנִי וְאֲבִיוֹן מִגְּזֻלוֹ. שׁוּעַת עֲנִיִּים אַתָּה תִּשְׁמַע. צַעֲקַת הַדָּל תִּקְשִׁיב וְתוֹשִׁיעַ. וְכָתוּב. רַנְּנוּ צְדִיקִים בְּיְהוָה לִישְׂרָאֵל נֶאֱמָה תִּהְלֶה.

בְּפִי יִשְׂרָאֵל תִּתְרוֹמֵם: וּבִשְׁפִתַי צְדִיקִים תִּתְבָּרַךְ:

וּבִלְשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְקַדֵּשׁ: וּבִקְרַב קְדוֹשִׁים תִּתְהַלֵּל:

בְּמַקְהֵלוֹת רַבּוֹת עִמָּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. שִׁפְן חוֹבֵת כָּל-הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. לְהוֹדוֹת. לְהִלָּל. לְשַׁבַּח. לְפָאֵר. לְרוֹמֵם. לְהַדְר. וּלְנַצַּח. עַל-כָּל-דְּבָרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבַּחוֹת יוֹד בֶּן-יִשִׁי עֲבָדֶךָ מְשִׁיחֶךָ: וּבְכֵן

יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לְעַד מִלְכָּנוּ. הָאֵל. הַמְּלַךְ הַגָּדוֹל. וְהַקְדוֹשׁ. בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כִּי לָךְ נֶאֱמָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד.

שִׁיר. וּשְׁבָחָהּ. הַלֵּל. וְזִמְרָהּ. עֲזוּ. וּמְמַשְׁלָהּ. נִצַּח. גְּדֻלָּהּ. גְּבוּרָהּ.
תְּהִלָּהּ. וְתַפְאֶרֶת. קִדְשָׁהּ. וּמַלְכוּת. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת. לְשִׁמְךָ
הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ. וּמַעֲוֹלָם וְעַד עוֹלָם אֲתָהּ אֵל :

יְהַלְלוּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּל-מַעֲשֵׂיךָ. וַחֲסִידֶיךָ וְצַדִּיקִים עוֹשֵׂי
רְצוֹנֶיךָ. וְעַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. כֻּלָּם בְּרָנָה יוֹדוּ וַיְבָרְכוּ וַיִּשְׁבְּחוּ
וַיְפָאֲרוּ אֶת-שֵׁם כְּבוֹדֶךָ. כִּי לָךְ טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשַׁמֵּךְ נְעִים לְזַמֵּר.
וּמַעֲוֹלָם וְעַד עוֹלָם אֲתָהּ אֵל. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ מְהֻלָּל
בַּתְּשַׁבְּחוֹת. אָמֵן:

Fourth Cup of Wine

וישתה כוס רביעי בהסבה ואחר כך יברך ברכה אחרונה.

Drink the fourth cup and recite the Beracha Acharonah.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. עַל הַגָּפֶן וְעַל פְּרֵי הַגָּפֶן וְעַל תְּנוּבַת
הַשָּׂדֶה. וְעַל אֶרֶץ חֲמֻדָּה טוֹבָה וְרַחֲבָה. שְׂרָצִיתָ וְהִנְחַלְתָּ לְאֲבוֹתֵינוּ. לֶאֱכֹל
מִפְרֵיהָ. וּלְשַׁבֵּעַ מִטוֹבָהּ. רַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. וְעַל
ירוּשָׁלַיִם עִירֶךָ. וְעַל הָרַצִּיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ. וְעַל מִזְבְּחֶךָ. וְעַל הַיְכָלֶךָ. וּבְנֵה
ירוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ. וְשִׁמְחֵנוּ בְּבִנְיָנָהּ.
וּנְבָרְכֶךָ עַל הַקֹּדֶשׁ וּבְטָהֳרָהּ. (בשבת וְרִצְהָ וְהַחֲלִיצֵנוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת
הַזֶּה.) וְשִׁמְחֵנוּ בְּיוֹם חַג הַמִּצּוֹת הַזֶּה. בְּיוֹם טוֹב מְקַרָּא קֹדֶשׁ הַזֶּה. כִּי אַתָּה
טוֹב וּמְטִיב לְכָל. וְנוֹדֶה לָךְ עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרֵי הַגָּפֶן (שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
גִּפְנָהּ).

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרֵי הַגָּפֶן (שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל גִּפְנָהּ):

Nirtzah

נִרְצָה

לְשָׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָהּ.

Next year, let us be in the built Jerusalem!

Echad Mi Yodea

אָחד מי יודע? אָחד אָני יודע: אָחד אַלֵּהינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

שְׁנַיִם מי יודע? שְׁנַיִם אָני יודע: שְׁנַיִם לַחֹת הַבְּרִית. אָחד אַלֵּהינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

שְׁלֹשָׁה מי יודע? שְׁלֹשָׁה אָני יודע: שְׁלֹשָׁה אַבּוֹת, שְׁנַיִם לַחֹת הַבְּרִית, אָחד אַלֵּהינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

אַרְבַּע מי יודע? אַרְבַּע אָני יודע: אַרְבַּע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אַבּוֹת, שְׁנַיִם לַחֹת הַבְּרִית, אָחד אַלֵּהינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

חֲמִשָּׁה מי יודע? חֲמִשָּׁה אָני יודע: חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אַבּוֹת, שְׁנַיִם לַחֹת הַבְּרִית, אָחד אַלֵּהינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

שֵׁשָׁה מי יודע? שֵׁשָׁה אָני יודע: שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אַבּוֹת, שְׁנַיִם לַחֹת הַבְּרִית, אָחד אַלֵּהינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

שִׁבְעָה מי יודע? שִׁבְעָה אָני יודע: שִׁבְעָה יָמֵי שַׁבָּתָא, שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אַבּוֹת, שְׁנַיִם לַחֹת הַבְּרִית, אָחד אַלֵּהינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

שְׁמוֹנֶה מי יודע? שְׁמוֹנֶה אָני יודע: שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלְּחָה, שִׁבְעָה יָמֵי שַׁבָּתָא, שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אַבּוֹת, שְׁנַיִם לַחֹת הַבְּרִית, אָחד אַלֵּהינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

תְּשַׁע מי יודע? תְּשַׁע אָני יודע: תְּשַׁע יָרְחֵי לְדָה, שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלְּחָה, שִׁבְעָה יָמֵי שַׁבָּתָא, שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אַבּוֹת, שְׁנַיִם לַחֹת הַבְּרִית, אָחד אַלֵּהינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

עֶשְׂרֵה מי יודע? עֶשְׂרֵה אָני יודע: עֶשְׂרֵה דְבָרַיָא, תְּשַׁע יָרְחֵי לְדָה, שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלְּחָה, שִׁבְעָה יָמֵי שַׁבָּתָא, שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אַבּוֹת, שְׁנַיִם לַחֹת הַבְּרִית, אָחד אַלֵּהינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ. עֶשְׂרֵה אָחד עֶשְׂרֵה מי יודע? אָחד עֶשְׂרֵה אָני יודע: אָחד עֶשְׂרֵה כּוֹכְבַיָא, עֶשְׂרֵה דְבָרַיָא, תְּשַׁע יָרְחֵי לְדָה, שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלְּחָה, שִׁבְעָה יָמֵי שַׁבָּתָא, שֵׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אַבּוֹת, שְׁנַיִם לַחֹת הַבְּרִית, אָחד אַלֵּהינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה מי יודע? שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה אָני יודע: שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה שַׁבָּטַיָא, אָחד עֶשְׂרֵה כּוֹכְבַיָא, עֶשְׂרֵה דְבָרַיָא, תְּשַׁע יָרְחֵי לְדָה, שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִלְּחָה, שִׁבְעָה יָמֵי

שְׁבֵתָא, שְׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

שְׁלֹשָׁה עָשָׂר מִי יוֹדֵעַ? שְׁלֹשָׁה עָשָׂר אֲנִי יוֹדֵעַ: שְׁלֹשָׁה עָשָׂר מִדֵּיָא. שְׁנַיִם עָשָׂר שְׁבִטֵיָא, אֶחָד עָשָׂר כּוֹכְבֵיָא, עֶשְׂרֵה דְבְרֵיָא, תְּשַׁעַה יְרַחֵי לְדָה, שְׁמוֹנָה יְמֵי מִילָה, שְׁבַעַה יְמֵי שְׁבֵתָא, שְׁשָׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאֶרֶץ.

Chad Gadya

חַד גְּדִיָא, חַד גְּדִיָא דְזַבִּין אָבָא בְתַרֵי זַוּי, חַד גְּדִיָא, חַד גְּדִיָא.

One kid, one kid that my father bought for two zuz, one kid, one kid.

וְאָתָא שׁוֹנְרָא וְאָכְלָה לְגְדִיָא, דְזַבִּין אָבָא בְתַרֵי זַוּי. חַד גְּדִיָא, חַד גְּדִיָא.

Then came a cat and ate the kid that my father bought for two zuz, one kid, one kid.

וְאָתָא כְּלָבָא וְנָשַׁף לְשׁוֹנְרָא, דְאָכְלָה לְגְדִיָא, דְזַבִּין אָבָא בְתַרֵי זַוּי. חַד גְּדִיָא, חַד גְּדִיָא.

Then came a dog and bit the cat, that ate the kid that my father bought for two zuz, one kid, one kid.

וְאָתָא חוּטְרָא וְהִכָּה לְכְלָבָא, דְנָשַׁף לְשׁוֹנְרָא, דְאָכְלָה לְגְדִיָא, דְזַבִּין אָבָא בְתַרֵי זַוּי. חַד גְּדִיָא, חַד גְּדִיָא.

Then came a stick and hit the dog, that bit the cat, that ate the kid that my father bought for two zuz, one kid, one kid.

וְאָתָא נוֹרָא וְשָׂרַף לְחוּטְרָא, דְהִכָּה לְכְלָבָא, דְנָשַׁף לְשׁוֹנְרָא, דְאָכְלָה לְגְדִיָא, דְזַבִּין אָבָא בְתַרֵי זַוּי. חַד גְּדִיָא, חַד גְּדִיָא.

Then came fire and burnt the stick, that hit the dog, that bit the cat, that ate the kid that my father bought for two zuz, one kid, one kid.

וְאָתָא מַיָא וְכִבְּהַ לְנוֹרָא, דְשָׂרַף לְחוּטְרָא, דְהִכָּה לְכְלָבָא, דְנָשַׁף לְשׁוֹנְרָא, דְאָכְלָה לְגְדִיָא, דְזַבִּין אָבָא בְתַרֵי זַוּי. חַד גְּדִיָא, חַד גְּדִיָא.

Then came water and extinguished the fire, that burnt the stick, that hit the dog, that bit the cat, that ate the kid that my father bought for two zuz, one kid, one kid.

וְאֵתָא תוֹרָא וְשִׁתָּה לְמֵיָא, דְּכֻבָּה לְנוֹרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִכָּה לְכַלְבָּא,
דְּנָשַׁף לְשׁוּנְרָא, דְּאָכְלָה לְגִדְיָא, דְּזָבִין אָבָא בְּתַרֵי זױי. חַד גְּדִיָא, חַד גְּדִיָא.

Then came a bull and drank the water, that extinguished the fire, that burnt the stick, that hit the dog, that bit the cat, that ate the kid that my father bought for two zuz, one kid, one kid.

וְאֵתָא הַשׁוּחַט וְשָׁחַט לְתוֹרָא, דְּשִׁתָּה לְמֵיָא, דְּכֻבָּה לְנוֹרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא,
דְּהִכָּה לְכַלְבָּא, דְּנָשַׁף לְשׁוּנְרָא, דְּאָכְלָה לְגִדְיָא, דְּזָבִין אָבָא בְּתַרֵי זױי. חַד
גְּדִיָא, חַד גְּדִיָא.

Then came the schochet and slaughtered the bull, that drank the water, that extinguished the fire, that burnt the stick, that hit the dog, that bit the cat, that ate the kid that my father bought for two zuz, one kid, one kid.

וְאֵתָא מְלַאךְ הַמָּוֶת וְשָׁחַט לְשׁוּחַט, דְּשָׁחַט לְתוֹרָא, דְּשִׁתָּה לְמֵיָא, דְּכֻבָּה
לְנוֹרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִכָּה לְכַלְבָּא, דְּנָשַׁף לְשׁוּנְרָא, דְּאָכְלָה לְגִדְיָא,
דְּזָבִין אָבָא בְּתַרֵי זױי. חַד גְּדִיָא, חַד גְּדִיָא.

Then came the angel of death and slaughtered the schochet, who slaughtered the bull, that drank the water, that extinguished the fire, that burnt the stick, that hit the dog, that bit the cat, that ate the kid that my father bought for two zuz, one kid, one kid.

וְאֵתָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשָׁחַט לְמְלַאךְ הַמָּוֶת, דְּשָׁחַט לְשׁוּחַט, דְּשָׁחַט
לְתוֹרָא, דְּשִׁתָּה לְמֵיָא, דְּכֻבָּה לְנוֹרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִכָּה לְכַלְבָּא,
דְּנָשַׁף לְשׁוּנְרָא, דְּאָכְלָה לְגִדְיָא, דְּזָבִין אָבָא בְּתַרֵי זױי. חַד גְּדִיָא, חַד גְּדִיָא.

Then came the Holy One, blessed be He and slaughtered the angel of death, who slaughtered the schochet, who slaughtered the bull, that drank the water, that extinguished the fire, that burnt the stick, that hit the dog, that bit the cat, that ate the kid that my father bought for two zuz, one kid, one kid.